

MƏDƏNİYYƏT

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Qardaş ölkələrin birinci xanımlarının görüşü

Avqustun 22-də Azərbaycan Respublikasının birinci xanımı Mehriban Əliyevanın Özbəkistan Respublikasının birinci xanımı Ziraatxon Mirziyoyeva ilə görüşü olub.

Özbəkistanın birinci xanımı Ziraatxon Mirziyoyeva "Zamin" Beynəlxalq İctimai Fondunun ("Zamin" International Public Foundation) Qəyyumlar Şurasının sədridir. Fond ətraf mühit, sosial sahə, xeyriyyə aksiyaları olmaqla üç istiqamətdə fəaliyyət göstərir.

Mədəniyyət sahəsində əməkdaşlıq protokolu imzalanıb

Avqustun 22-də Azərbaycan və Özbəkistan prezidentlərinin iştirakı ilə iki ölkə arasında sənədlərin imzalanması mərasimi olub.

Prezident İlham Əliyev və Prezident Şavkat Mirziyoyev "Azərbaycan Respublikasının və Özbəkistan Respublikasının Ali Dövlətlərarası Şurasının yaradılması haqqında Müqavilə"ni imzalayıblar. Bundan əlavə, iki ölkənin müvafiq qurumları arasında əməkdaşlığa dair sənədlər imzalanıb.

Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət naziri Adil Kərimli və Özbəkistan Respublikasının mədəniyyət naziri Ozodbek Nazarbekov "Mədəniyyət sahəsində əməkdaşlıq haqqında Protokol"u imzalayıblar.

səh. 2

Dövlət Nəfəs Alətləri Orkestri beynəlxalq festivalda çıxış edib

17-19 avqust tarixlərində Rusiyanın Yekaterinburq şəhərində IX Beynəlxalq Nəfəs Alətləri Orkestrləri Festivalı keçirilib. Rusiya Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə keçirilən festival (təşkilatçı – Rusiyanın Əməkdar incəsənət xadimi, "Ural-Band" orkestrinin rəhbəri Aleksandr Pavlov) Yekaterinburq şəhərinin 300 illiyinə həsr olunub.

Azərbaycan Dövlət Nəfəs Alətləri Orkestri festivalda ölkəmizi təmsil edib. Bədii rəhbər-direktor Əməkdar incəsənət xadimi Əlibala Rzayevin başçılığı ilə 36 nəfərlik heyət Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə festivala qatılıb.

Eyni zamanda Əməkdar artist Aqil Cəfərovun rəhbərliyi ilə Rusiyanın Krasnoyarsk vilayətində fəaliyyət göstərən "Odlar yurdu" Azərbaycan xalq mahnı və rəqs ansamblı da festivalda orkestrlə birgə çıxış edib.

Rusiyanın müxtəlif regionlarından və Azərbaycandan ümumilikdə 9 kollektivin qatıldığı festivalda rəngarəng proqram təqdim olunub.

Azərbaycan kollektivi ilk gün "Kosmos" kinoteatrında festivalın açılış konsertində səhnəyə çıxıb.

davamı səh. 2-də

Azərbaycan-Özbəkistan münasibətləri ən yüksək səviyyəyə çatıb

Şavkat Mirziyoyev: "Strateji tərəfdaşlığımız öz real bəhrələrini verir"

Azərbaycanı və Özbəkistanı qədim tarix birləşdirir və bu təməl qarşılıqlı fəaliyyətin inkişafı üçün əsasdır. Sevincidir haldır ki, bütün istiqamətlərdə əməkdaşlıq çox səmərəli və məhsuldar gedir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bu sözləri avqustun 22-də özbəkistanlı həmkarı Şavkat Mirziyoyevlə keçirdiyi geniş tərkibdə görüşdə deyib.

Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, son vaxtlar ölkələrimiz arasında dövlətlərarası münasibətlər ən yüksək səviyyəyə çatıb. "Əlbəttə, bir çox istiqamətlər üzrə ikitərəfli əməkdaşlıq üçün artıq ciddi baza yaradılıb. Bu həm Sizinlə təmaslarımız, həm Azərbaycanda, həm də Özbəkistanda və başqa yerlərdə mütəmadi görüşlər, həmçinin dövlət strukturlarının nümayəndələri arasında sıx qarşılıqlı fəaliyyətdir. Onlar da fəal işləyirlər və düşündürəm ki, prezidentlərdən yaxşı nümunə götürürlər", – o əlavə edib.

Azərbaycana dövlət səfərinə dəvətə və nümayəndə heyətinə göstərilən dostcasına və qardaşcasına münasibətə görə təşəkkürünü bildirən Şavkat Mirziyoyev yenidən Özbəkistan Prezidenti seçildikdən (iyul 2023 – red.) sonra Azərbaycana səfərinin təsə-

düfi olmadığını vurğulayıb: "Çünki son 3-4 il ərzində biz Sizinlə birlikdə münasibətlərimizi tamamilə başqa səviyyəyə yüksəlmişik, həmçinin beynəlxalq müstəvidə. Bu, hər yerdə hamı tərəfindən qəbul edilir. Fikrimcə,

Azərbaycan ilə strateji tərəfdaşlığın dərinləşdirilmiş həmin vektoru öz real bəhrələrini verir. Həm Azərbaycan, həm də Özbəkistan xalqları bunu görür".

davamı səh. 2-də

Sənəti ilə əbədiyyət qazanan...

Müslüm Maqomayevin 81 yaşı
məzarı başında və abidəsi önündə qeyd olundu

*Ey əziz anam, Azərbaycan!
Sənə bağlıyam, Azərbaycan!
Ömrümün mənasısan,
Qardaşlıq dünyasısan,
Anamın anasısan, Azərbaycan...*

Xalq şairi Nəbi Xəzrinin mısralarını dillər əzbirinə çevirən və bu sözlərə əbədi sənət ömrü bəxş edən onun ecazkar musiqisi və bənzərsiz səsi oldu...

Avqustun 17-də Azərbaycanın dünya şöhrətli opera və estrada müğənnisi, bəstəkar Müslüm Maqomayevin (1942-2008) anadan olmasının 81-ci ildönümü tamam oldu.

Azərbaycanın musiqi mədəniyyəti salnaməsinə parlaq səhifələr yazmış Müslüm Maqomayev zəngin və rəngarəng repertuara malik ifaçı idi. Bu zənginlikdə onun özünün bəstələ-

ri də xüsusi yer tutur. Qüdrətli sənətkar opera ifaçılığının ecazkar nümunələrinə vokalçı kimi öz möhürünü vurmaqla bərabər, milyonlarla musiqisəverin rəğbətə qarşıladığı mahnıların müəllifidir. Bizim üçün isə onun şah əsəri himnimiz qədər möhtəşəm səslənən "Azərbaycan" ("Baharlı yurdu") mahnısıdır.

O, doğulduğu torpağı çox sevirdi. Bakıya, ona layla çalan mavi Xəzərə də gözəl mahnılar həsr etmişdi. Onun heyratamiz səsi insan qəlbinin fəvqəladə təsire malik çırpıntılarını ifadə etməyə qadirdi. Səsinin pərəstişkarlarının alqış sədaları məşhur konsert və tamaşa salonlarını titrədirdi. Bu gün də o səs qəlbləri rıqqətə gətirir. Dünyadan on beş il əvvəl cismən köçən sənətkar səsi ilə əbədi yaşayacaq...

SSRİ-nin və Azərbaycanın Xalq artisti Müslüm Maqomayevin anadan olmasının 81-ci ildönümü münasibətilə avqustun 17-də Mədəniyyət Nazirliyinin rəsmiləri, mədəniyyət və incəsənət xadimləri 1-ci Fəxri xiyabanda sənətkarın məzarını ziyarət ediblər.

davamı səh. 3-də

Filmlərimiz Lendok festivalında

Xəbər verdikimiz kimi, 25-29 avqust tarixlərində Rusiyanın Sankt-Peterburq şəhərində keçiriləcək IV Lendok Beynəlxalq Film Festivalında ölkəmiz də təmsil olunacaq. Festivalın proqramında bədii və sənədli filmlər yer alıb.

"Lendok" kinostudiyasının (Sankt-Peterburq Sənədli Filmlər Studiyası – keçmiş Leningrad Kinoxronika Studiyası) təşəbbüsü ilə əsas qoyulan festival bu il ilk dəfə beynəlxalq müsabiqə proqramı ilə keçirilir.

Bədii filmlər üzrə müsabiqə proqramına Rusiya, Azərbaycan, Qazaxıstan, Tacikistan, Qırğızıstan və digər ölkələrdən ümumilikdə 10 ekran əsəri daxil edilib. Onların arasında azərbaycanlı rejissorlar Asif Rüstəmovun "Mərmər soyuğu" və Hikmət Rəhimovun

"Çılpaq" filmləri də var. Bundan əlavə, Rusiya-Azərbaycan filmi kimi qeyd edilən "Şalqam tarlasında torağaylar" adlı ekran əsəri (rejissor Kseniya Laqutina) proqramda yer alıb.

Azərbaycanlı rejissor və prodüser Fərid Əhmədov isə festivalda münəfi kimi iştirak edəcək. O, "Lendok"un sənədli filmlər üzrə jürisinin sədri seçilib. Bədii filmlər üzrə münəfiqər heyətinə özbəkistanlı rejissor, ssenarist Əli Xamrayev başçılıq edəcək.

Festivalın müsabiqədənəkar proqramında ("Lendok Panorama") İran, Hindistan, Argentina və ABŞ filmləri nümayiş olunacaq.

Qeyd edək ki, 2022-ci ildə "Lendok" kinostudiyasının 90 illik yubileyi ilə bir arada gerçəkləşən 3-cü festivalda postsovet ölkələrinin "qızıl kolleksiyası"ndan ekran əsərləri, o cümlədən "Azərbaycanfilm"-in istehsalı olan "İstintaq" bədii filmi (1979, rejissor Rəsim Ocaqov) nümayiş olunmuşdu. "Azərbaycanfilm"-in direktoru Nazim Hüseynov isə festivalın jürisində yer almışdı.

Yenidən qurulan Füzuli sakinlərinə qucaq açır

Xəbər verdikimiz kimi, işğaldan azad edilmiş torpaqlara Böyük Qayıdışın növbəti ünvani Füzuli şəhəridir. Yenidən qurulan Füzuli otuzillik həsrətdən sonra sakinlərinə qucaq açır.

Avqustun 22-də Füzuli şəhərinə daha 23 ailə (89 nəfər) köçürülüb.

Bununla da Füzuli şəhərində 70 ailənin (247 nəfər) daimi məskunlaşması təmin edilib. Onlar yeni inşa edilən çoxmənzilli binada yaşayacaqlar.

səh. 4

Kinomuzdan bir Şahmar keçdi...

Avqustun 23-də görkəmli kinoaktyor və rejissor, Xalq artisti Şahmar Ələkbərovun (1943-1992) anadan olmasının 80-ci ildönümü tamam olub.

Onlarla filmdə yaratdığı bir-birindən maraqlı obrazlarla, rejissor kimi lentə aldığı ekran əsərləri ilə kinosevərlərin yaddaşında silinməz iz qoyan Şahmar Ələkbərov 1943-cü ildə anadan olub. İncəsənət İnstitutunun Aktyorluq fakültəsinə qəbul olunan Ş.Ələkbərov burada Xalq artisti Rza Təhməsinin kursunda sənətin sirlərinə yiyələnib.

Aktyor kimi kinorejissor Kamil Rüstəmbəyovun 1967-ci ildə lentə aldığı "Dağlarda döyüş" filmindəki Fərrux obrazı ilə uğurlu debüt edib. "Mən ki gözəl deyildim", "Yeddi oğul istəmə", "Axıncı aşırım", "Həyat bizi sınayır", "Skripkanın sərgüzaştı", "Qatır Məmməd", "Arxadan vurulan zərbə" – ümumilikdə otuzaya yaxın filmə aktyor məharətini göstərmişdir. Həmçinin bir çox ekran əsərinin dublyajında iştirak edib, bənzərsiz səsi ilə məşhur kino qəhrəmanlarını tamaşaçılara sevdirdi.

Bacarıq və istedadını rejissorluq sahəsində də sınayıb. İlk olaraq rejissor Gülbəniz Əzimzadə ilə birgə Anarın "Şəhərin yay günləri" pyesi əsasında "İmtahan" bədii televiziya filminə quruluş verib. Müstəqil olaraq "Sahilsiz gecə" və "Qəzəlxan" bədii filmlərini çəkib. "Yük" bədii filminin ssenari müəllifidir.

Milli kino salnaməmizə öz möhürünü vuran Şahmar Ələkbərov 1992-ci ilin 12 avqust tarixində, 49 yaşında vəfat edib.

Buenos-Ayresdə
Azərbaycan
musiqiləri
səslənib

səh. 3

Filarmoniyanın
yay səhnəsində
Niyazi
rüzgarı

səh. 5

Macarıstan Azərbaycanın azad olunmuş ərazilərinin bərpasında iştirak edəcək

Avqustun 20-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Budapeştdə Macarıstanın Baş naziri Viktor Orban ilə görüşü olub.

Görüşdə Macarıstanın Baş naziri Viktor Orban ölkəsinə səfərə dəvəti qəbul etdiyinə görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığını bildirdi.

Prezident İlham Əliyev Macarıstanın Milli günü münasibətilə təbriklərini çatdırdı.

Dövlətimizin başçısı bu ilin yanvarında Macarıstana səfərini və səfər zamanı aparılmış səmərəli və əhatəli müzakirələrin vacibliyini vurğuladı, əldə edilmiş razılaşmaların uğurla həyata keçirilməsindən məmnunluğunu ifadə etdi.

Prezident İlham Əliyev Macarıstanın Baş nazirini Azərbaycana səfərə dəvət etdi.

Dəvət minnətdarlıqla qəbul olundu.

Görüş əsnasında Azərbaycan ilə Macarıstan arasında enerji, o cümlədən neft-qaz sahəsində əməkdaşlığın uğurla inkişaf etdiyi qeyd olundu, Azərbaycan qazının Macarıstan bazarına çatdırılmasının əhəmiyyəti vurğulandı. Qida sənayesi sahəsində Macarıstanın Azərbaycana investisiya qoyulduğu, əczaçılıq sənayesi sahələrində əməkdaşlıqla bağlı əldə olunmuş müsbət dinamika qeyd edildi, Macarıstan aviadaşıyıcısı vasitəsilə Bakı-Budapeşt reyslərinin həyata keçirilməsinin önəminə toxunuldu, ümumilikdə ikitərəfli əlaqələrin inkişafından məmnunluq ifadə olundu.

Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərində həyata keçirilən bərpa və quruculuq işlərində Macarıstan şirkətlərinin fəaliyyətdə başlaması müsbət addım kimi qiymətləndirildi və bu istiqamətdə daha böyük imkanların olduğu vurğulandı. Elm-təhsil sahəsində əməkdaşlıq qeyd edildi, xüsusilə Macarıstanda azərbaycanlı tələbələrə ali təhsil üzrə təqaüdlərin verilməsi təqdir olundu, gələcəkdə peşə təhsili sahəsində də əməkdaşlıq məsələləri xüsusi vurğulandı.

Söhbət zamanı, həmçinin Azərbaycan, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstan hökumətləri arasında yaşıl enerji sahəsində strateji tərəfdaşlığa dair Sazişin imzalanmasının və Qara dənizin dibi ilə elektrik xəttinin çəkilməsi layihəsinin həyata keçirilməsi istiqamətində söylərin davam etdirilməsinin önəmi qeyd olundu, Orta Dəhlizin əhəmiyyəti və yüksəkliklərin artması vurğulandı.

Görüşdə ölkələrimizin Türk Dövlətləri Təşkilatı və digər beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində uğurlu əməkdaşlığı qeyd edildi.

Şəhid və qazi övladları üçün yay düşərgəsi

Avqustun 22-də Bakıda Azərbaycanın əksər rayonlarını təmsil edən qızların (100 nəfər) iştirakı ilə "Biz birlikdə güclüyük!" adlı yay düşərgəsi başlayıb. Ailə Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin təşkilatçılığı ilə keçirilən yay düşərgəsində rayonlarda baş tutmuş tədbirlər zamanı öz fəallığı ilə seçilən uşaqlar, şəhid və qazi övladları iştirak edirlər.

Düşərgənin açılış mərasimi Xəzər rayonunun Şüvəlan qəsəbə-sindəki "Cırtan" uşaq istirahət mərkəzində keçirilib.

Dövlət Komitəsi sədrinin müavini Aynur Sofiyeva tədbir iştiraklarını salamlayıb, onlara xoş istirahət arzulayıb. Yay düşərgəsi qızların asudə vaxtının səmərəli təşkili, ictimai fəallığın artırılması, eləcə də liderlik keyfiyyətlərinin formalaşmasına dəstək məqsədi daşıyır.

10 gün davam edəcək düşərgədə müxtəlif mövzularda təlim, ekskursiya və əyləncəli oyunlar keçiriləcək. Bununla yanaşı, düşərgə iştirakçılarının Azərbaycanın tanınmış, öz fəaliyyətində nailiyyətlər əldə etmiş simaları ilə görüşləri təşkil olunacaq.

Ölkələrimizin diplomatik münasibətlərinin (1995-ci il oktyabrın 2-də qurulub) hələ otuz ili tamam olmasa da, Azərbaycan və özbək xalqları arasında ənənəvi dostluq və qardaşlıq əlaqələrinin zəngin tarixi var və ortaq tarix, dil, din və mədəniyyət dəyərləri üzərində təşəkkül tapıb. Təsədüfi deyil ki, dahi özbək mütəfəkkiri Əlişir Nəvayi Nizami Gəncəvidən ilhamlanaraq öz "Xəmsə"-sini qələmə alıb. Orta əsrlərdə hər iki xalq arasında əlaqələr müxtəlif mərhələlərdən keçib...

İki qardaş xalq arasında əlaqələr sovet dövründə də xeyli inkişaf edib. Ötən əsrin 30-cu illərində kütləvi represiyalar zamanı on minlərlə azərbaycanlı Özbəkistanda sığınacaq tapıb. 1966-cı ilin aprelində dağıdıcı zəlzələdən sonra Daşkəndin bərpasında azərbaycanlılar da yaxından iştirak ediblər. Bu gün 70 minə yaxın azərbaycanlı Özbəkistan cəmiyyətinin sosial, iqtisadi, mədəni və digər sahələrində fəal iştirak edir.

Azərbaycanla Özbəkistanın dövlət müstəqilliklərini əldə etdikdən sonra tarixi dostluq, qardaşlıq münasibətləri daha da inkişaf etdirilib. Prezident İslam Kərimovun 1996-cı ildə Azərbaycana və Prezident Heydər Əliyevin 1997-ci ildə Özbəkistana rəsmi səfərləri zamanı ölkələrimiz arasında münasibətlərin strateji istiqamətləri müəyyən edilib və gələcək inkişafının hüquqi bazası yaradılıb. Bundan əlavə, 1996-cı ilin oktyabrında Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyev Daşkənddə Türkdillili ölkələrin sammitində və görkəmli dövlət

xadimi Əmir Teymurun 660 illik yubiley mərasimində iştirak edib. 1996-cı ildə Azərbaycanın Daşkənddə, 1998-ci ildə isə Özbəkistanın Bakıda səfirliklərinin fəaliyyətə başlaması ölkələrimiz arasında münasibətlərin dərinləşməsi üçün mühüm zəmin yaradıb.

Ulu öndər Heydər Əliyevin siyasətini uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyev Özbəkistan ilə dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin bütün sahələrdə inkişafına xüsusi diqqət yetirir. İlham Əliyev prezident postunda iki səfərlərindən birini Özbəkistana (mart 2004) edib. Həmin səfəri zamanı "Azərbaycan Respublikası və Özbəkistan Respublikası arasında strateji tərəfdaşlığın daha da möhkəmləndirilməsi haqqında Bəyannamə" imzalanıb.

Hazırda Azərbaycan-Özbəkistan əlaqələrinin yüksək səviyyəyə çatmasında Prezident İlham Əliyevin və Prezident

əvvəli səh. 1-də

Görüşdə iki ölkənin xarici işlər nazirləri, Azərbaycan Respublikası ilə Özbəkistan Respublikası arasında əməkdaşlıq üzrə Birgə hökumətlərarası komissiyanın sədri, energetika, nəqliyyat və kənd təsərrüfatı nazirləri verilmiş tapşırıqlara uyğun olaraq, sahələr üzrə məruzələri təqdim ediblər.

Dövlət başçıları əlavə tapşırıqlar verilib.

Görüşdə Azərbaycan ilə Özbəkistan arasında siyasi, iqtisadi, ticarət, sənaye, avtomobil istehsalı, metallurgiya, əczaçılıq, daşımalar və digər sahələrdə əməkdaşlıq məsələləri müzakirə edilib. Xüsusilə Azərbaycan ilə Özbəkistan arasında birbaşa aviareyslərin artmasından məmnunluq ifadə olunub, həftədə 15 reysin həyata keçirildiyi bildirilib.

Həmçinin beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində uğurlu əməkdaşlıq məsələləri müzakirə edilib. Qoşulmama Hərəkatına sədrliyin Özbəkistana verilməsi barədə qərarın Bakıda qəbul olunduğu vurğulanıb.

Azərbaycan-Özbəkistan sənədləri imzalanıb

Geniş tərkibdə görüş başa çatdıqdan sonra Azərbaycan-Özbəkistan sənədlərinin imzalanması mərasimi olub.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Özbəkistan Respublikasının Prezidenti Şavkat Mirziyoyev "Azərbaycan Respublikasının və Özbəkistan Respublikasının Ali Dövlətlərarası Şurasının yaradılması haqqında Müqavilə"-ni imzalayıblar.

Bundan əlavə, iki ölkənin müvafiq qurumları arasında antiinhisar, istehlak bazarına nəzarət və rəqəbatın inkişafı sahəsində əməkdaşlıq, energetika sahəsində əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi, iki ölkə vətəndaşlarının vizasız gediş-gəlişi haqqında sazişə əlavə və dəyişikliklərin edilməsi, gənclər siyasəti və idman sahələrində əməkdaşlıq, media sahəsində əməkdaşlığın inkişafı və digər sahələrdə dair sənədlər imzalanıb.

Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət naziri Adil Kərimli və Özbəkistan Respubli-

əvvəli səh. 1-də

Əlibala Rzaeyevin dirijorluğu ilə aranjimanı özünə aid olan Azərbaycan bəstəkarlarının əsərlərindən ibarət "Fantaziya" maraqla qarşılanıb. "Odlar yurdu" xalq rəqs ansamblı və Dövlət Nəfəs Alətləri Orkestrinin solisti, beynəlxalq müsabiqələr laureatı Məhərriz Tağızadə Üzeyir Hacıbəylinin "Cəngi", Rəuf Hacıyevin "Bu bağlar", Polad Bülbüloğlunun "Şən Azərbaycan", Müslüm Maqomayevin "Azərbaycan" əsərlərini ifa ediblər.

Festivalın ikinci günü orkestr V.V.Mayakovski adına Mərkəzi mədəniyyət və istirahət parkının yay teatrında konsert proqramı ilə çıxış edib. Ü.Hacıbəylinin "Korçulu" operasından və "Arşın mal alan" musiqili komediyasından uverturalar, "Cəngi", P.Bülbüloğlunun "Şən Azərbaycan", M.Maqomayevin "Azərbaycan" və "Məvi əbədiyyət" və s. əsərlər səsləndirilib. Musiqi və rəqs nömrələri böyük alqışlarla qarşılanıb.

kasının mədəniyyət naziri Ozodbek Nazarbekov "Mədəniyyət sahəsində əməkdaşlıq haqqında Protokol"-u imzalayıblar.

Qeyd edək ki, səfər çərçivəsində ümumilikdə 20 sənəd imzalanıb.

"Bu, ölkələrimiz arasında qardaşlıq münasibətlərinin göstəricisidir"

Prezidentlər İlham Əliyev və Şavkat Mirziyoyev mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər. "Biz bu gün görüşlər və danışıqlar çərçivəsində məhiyyətə münasibətlərimizin inkişafının gələcəyini müəyyən etdik", – deyər Prezident İlham Əliyev bildirib.

Dövlət Nəfəs Alətləri Orkestri beynəlxalq festivalda çıxış edib

Festivalın üçüncü günü 8 mindən çox tamaşaçının iştirak etdiyi, Yekaterinburqun 300 illiyinə həsr olunmuş paradda Azərbaycan orkestri də iştirak edib. Şəhərin əsas küçəsində yürüşdə kollektivimiz Azərbaycan bəstə-

karlarının marş janrlı əsərlərini ifa edib.

Daha sonra Yekaterinburqun tarixi meydanında qurulan səhnədə festivalın qala-konserti keçirilib. Orkestrimiz rəqs ansamblı ilə Ü.Hacıbəylinin "Cəngi" əsərini

ifa edib. Festivala qatılmış bütün orkestrlər birgə Rusiya Milli Musiqi Muzeyinin baş direktoru Mixail Brızaqlovun dirijorluğu ilə Vasilı Aqaşkinin "Slavyan qızın vıdası" marşını səsləndirib.

Azərbaycan Dövlət Nəfəs Alətləri Orkestrinin daha bir konserti şəhərin böyük ticarət mərkəzlərindən birinin qarşısında qurulan səhnədə gerçəklaşıb. Burada Azərbaycan bəstəkarlarının əsərləri böyük maraqla qarşılanıb. Sonda orkestr festivalın təşkilat komitəsinin diplomı ilə təltif olunub.

Azərbaycan Dövlət Nəfəs Alətləri Orkestri nümunəvi çıxışları ilə mədəniyyətimizin yüksək səviyyədə təqdimatına nail olub. Ölkəmizin Yekaterinburqdakı Baş konsulluğunun əməkdaşları da festival tədbirlərində yaxından iştirak ediblər.

şa olunmuş məktəb binası buna bariz nümunədir.

İki ölkə arasında bu vaxtdakı imzalanmış 160-dan çox sənəd, o cümlədən ötən il dövlət başçıların imzaladığı "Strateji tərəfdaşlığın dərinləşdirilməsi və hərtərəfli əməkdaşlığın inkişafına dair Bəyannamə" hərtərəfli sıx əlaqələr üçün möhkəm hüquqi baza yaradıb. İldən-ildə möhkəmlənən Azərbaycan-Özbəkistan əməkdaşlığı Türk dünyasının birliyinə də mühüm töhfədir.

Ozodbek Nazarbekov: "Mədəni əməkdaşlığın genişləndirilməsi üçün hüquqi baza var"

Azərbaycan və Özbəkistan xalqları arasında dostluq münasibətləri zamanın sınağından keçərək bugünkü yüksək səviyyəyə çatıb. Müasir dövrdə hər iki ölkə liderlərinin siyasi iradəsinin nəticəsində ölkələrimiz arasında münasibətlər də inkişaf etdirilib.

Bunu qardaş ölkənin rəsmi nümayəndə heyətinin tərkibində Azərbaycana gələn Özbəkistanın mədəniyyət naziri Ozodbek Nazarbekov deyib. Mədəni əlaqələrdən bəhs edən nazir 1-4 avqust tarixlərində Bakıda Özbəkistan mədəniyyəti günlərinin uğurla keçdiyini deyib: "Bu tədbirlərdə Azərbaycan xalqının Özbəkistan mədəniyyətinə böyük marağının şahidi olduq. Özbəkistanda Azərbaycan

mədəniyyəti, mahnıları çox sevilir. Ölkəmizdə hər bir şənlikdə Azərbaycan mahnıları səsləndirilir".

Nazir deyib ki, əməkdaşlığın genişləndirilməsi üçün ötən müddətdə iki ölkənin Mədəniyyət nazirlikləri arasında kifayət qədər geniş sənədlər paketini imzalanıb. Bu sənədlər kino, teatr, ədəbiyyat, muzey kimi sahələri əhatə edir və ölkələrimiz arasında əlaqələri yeni səviyyəyə qaldıracaq.

Ozodbek Nazarbekov vurğulayıb ki, Özbəkistan tərəfin Füzuli şəhərində də inşa etdiyi məktəb də qardaşlıq münasibətlərimizin göstəricisidir: "Buna qardaş Azərbaycan xalqının isti münasibətini görürük. Bu cür işlərin görülməsi də öz növbəsində ölkələrimiz arasında dostluq münasibətlərinin daha da möhkəmləndirilməsində rol oynayacaq".

Ümummilli lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyi və Azərbaycanla Argentina arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasının 30-cu ildönümü bu ölkədə silsilə tədbirlərlə qeyd olunub.

Azərbaycanın Argentina-dakı Səfirliyi tərəfindən həyata keçirilən silsilə tədbirlərin davamı olaraq paytaxt Buenos-Ayresdə konsert təşkil edilib.

Səfirlikdən verilən məlumata görə, Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrının dəstəyi ilə keçirilmiş tədbirdə Argentinanın dövlət rəsmiləri, ictimai xadimləri, bu ölkədə akkreditə olunmuş diplomatlar, media təmsilçiləri iştirak ediblər.

Səfir Rəmzi Teymurov tədbir-də çıxış edərək müasir Azərbay-

canın banisi Heydər Əliyevin həyatı və dövlətçilik fəaliyyəti

barədə danışib. Ölkəmizin müstəqilliyinin qorunması və möh-

kəmləndirilməsi, dövlətimizin uğurlu xarici siyasətinin həyata keçirilməsi və dünya miqyasında etibarlı tərəfdaş kimi tanınması istiqamətində Ulu öndərin müstəsna rolu diqqətə çatdırılıb. Bu siyasətin Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildiyi vurğulanıb.

Azərbaycan-Argentina münasibətləri haqqında danışan səfir ölkələrimiz arasında əlaqələrin siyasi, iqtisadi, mədəni və sair sahələrdə genişləndirilməsi üçün mövcud imkanlardan bəhs edib.

Sonra konsert proqramı təqdim olunub. Pianoçu Səadət İsmayilovanın müşayiəti ilə vokalçılar – Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrının direktoru Xalq artisti Yusif Eyvazov və Əməkdar artist Səbinə Əsədova Azərbaycan bəstəkarlarının əsərlərini ifa ediblər.

Rəşad İbrahimov, Mirəli Seyidzadə və Təbriz Yusubovdan ibarət muğam üçlüyünün ifasında Azərbaycanın milli musiqiləri səslənib.

Azərbaycan musiqi xadimlərinin ifaları tədbirə dəvət olunmuş qonaqlar tərəfindən böyük məmnuniyyətlə qarşılanıb.

Sənəti ilə əbədiyyət qazanan...

Müslüm Maqomayevin 81 yaşı məzarı başında və abidəsi önündə qeyd olundu

əvvəli səh. 1-də

Mədəniyyət nazirinin müavini Murad Hüseynov populyar mahnılarla yanaşı, klassik əsərləri, filmlərə yazılmış mahnıları məharətlə səsləndirən sənətkarın dünya musiqisində tutduğu yer, onun parlaq və zəngin yaradıcılığı barədə danışib, Müslüm Maqomayevin doğma Azərbaycana bağlılığından söz açıb.

Bakı Musiqi Akademiyasının rektoru Xalq artisti Fərhad Bədəlbəyli Müslüm Maqomayevin bən-zərsiz ifaçılığından bəhs edib:

“O, fantastik musiqiçi idi. Bu gün səhər mən onun vaxtilə Fransa səhnəsində ifa etdiyi Fiqaronun ariyasına qulaq asdım. Çox cəsarətlə deyə bilərəm ki, Fiqaronun ariyasını bu cür ifa edə bilən ikinci sənətkar tapmaq olmaz. O, dünyanın ən yaxşı vokal ifaçıları ilə bir sırada dayanan sənətkar idi. Buna görə də dünyanın hər yerində sevilirdi. Bütün bunlarla yanaşı, o, çox təvazökar və sadə idi”, – deyə Xalq artisti Fərhad Bədəlbəyli bildirib. O, M.Ma-qomayevin təkə müğənni yox,

həm də heykəltaraş, pianoçu, rəssam, bəstəkar kimi də parlaq istedadla malik olduğunu qeyd edib.

Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının sədri Xalq rəssamı Fərhad Xəlilov onun zahiri ilə daxili aləminin gözəlliyinin vəhdət təşkil etdiyini, başdan-ayağa musiqi olduğunu söyləyib: “Şübhəsiz ki, Müslüm çox böyük istedad sahibi idi. O, peşəkar vokal müğənnisi kimi zaman-zaman ürəklərdə, xatirələrdə yaşaya-caq. Müslüm öz təvazökarlığı və ürək açıqlığı ilə də həmişə xatırlanmağa, yad edilməyə layi-q sənətkardır”.

Sənətkarın ömür-gün yoldaşı, SSRİ Xalq artisti, məşhur opera müğənnisi Tamara Şinyavskaya çıxışına bu sözlərlə başlayıb: “Hər dəfə Müslümün ad günündə onu sevan, xatirəsinin işığına toplaşan çoxsaylı sənətseverləri görəndə tükürəm biz-biz olur.

Çox sağ olun ki, onu belə sevir və yüksək dəyər verirsiniz. İnanın ki, bu izdihamı, onun yaradıcılığının bu qədər pərəstişkarını görəndə həmişə həyəcanlanıram”.

O daha sonra deyib: “Mən hər il iki-üç dəfə Bakıya gəlirəm, əvvəllər demək olar ki, hər ay gəlirdim. İndi səhətim imkan verdiyi təqdirdə ildə iki dəfə, ən azı bir dəfə gəlirəm, çünki mən onunla nəfəs alıram. Onun olduğu hər yer mənə doğmadır – istər Bakı, istər Moskva, istər konsert salonları, istərsə də ev... O, bir an da olsa, məndən ayrılmır, həmişə, hər yerdə mənimlədir...”.

Çıxış edənlər ötən əsrin 60-70-ci illərində böyük şöhrət tapan Müslüm Maqomayevin hər zaman anlaşıqla keçən çıxışlarından, qastrol səfərlərindən də söz açıb, onu sovet estradasının son yarım əsrdəki ən parlaq ulduzu kimi xarakterizə ediblər.

Müslüm Maqomayevin anadan olmasının 81-ci ildönümü avqustun 17-də axşam saatlarında Dənizkənarı bulvarda, sənətkarın abidəsi önündə də qeyd edilib. Azərbaycanın tanınmış vokal ifaçıları burada improvizə olunmuş konsert proqramı ilə çıxış ediblər. Müslüm Maqoma-

yevin repertuarından seçmələr, məşhur bəstələri səslənib. Sonda sənətçilər birlikdə Müslüm Maqomayevin əzəmətli “Azərbaycan” mahnısını oxuyublar.

İmprovizə olunmuş proqram abidə ətrafına toplaşan yüzlərlə şəhər sakini və Bakının qonaqları tərəfindən alqışlarla qarşılanıb.

Muğam sənətinin Xanı

Anadan olmasının 122-ci ildönümündə ustad xanəndənin məzarı ziyarət edildi

Avqustun 20-də, Azərbaycan muğam sənətinin böyük ustadı, məşhur xanəndə, Xalq artisti Xan Şuşinski (1901-1979) anadan olmasının 122-ci ildönümündə II Fəxri xiyabanda məzarı ziyarət olundu. Mədəniyyət Nazirliyinin nümayəndələri və incəsənət xadimləri sənətkarın məzarı üstünə güllər düzüb xatirəsini yad etdilər.

Mədəniyyət nazirinin müşaviri Cahangir Səlimxanov, Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin direktoru Əməkdar artist Sahib Paşazadə çıxış edərək Xan Şuşinskiyin musiqi mədə-

Xanəndənin ailəsi adından çıxış edən oğlu Aslan Cavanşirov və qızı Bəyimxanım Verdiyeva anım tədbirinə qatılan hər kəsə təşəkkürlerini bildirdilər. Xan Şuşinskiyin doğma yurdu Şuşanın azad olunmasına görə Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevə və ölkəmizdə muğam

rı, bir sıra təsniflər, “Qara qaşın vəsməsi”, “Apardı sellar Saranı”, “Girdim yarın bağçasına” xalq mahnıları, milli musiqi mədəniyyətimizdə xüsusi yer tutan bu gözəl sənət nümunələrini dinləyicilərin yaddaşına əbədi həkk etdirib.

niyyətimizdə, muğam sənətinin inkişafında xidmətlərindən danışdılar. Qeyd olundu ki, ustad xanəndə muğamlarımızın bən-zərsiz ifaçısı olmaqla yanaşı, “Şuşanın dağları”, “Məndən gen gəzmə”, “Ay gözəl” kimi dillər əzbəri olan mahnı və təsnifləri bəstələyib. Muğam ustadı İslam Abdullayevin tələbəsi olan İsfəndiyar Cavanşirov “Xan Şuşinski” adını təsadüfən qazanmayıb. Hər kəs anadan olanda ona ad verilir və nadir insanlar olur ki, onlar həyatda ad qazanırlar. Xan Şuşinski hələ gənc yaşlarından ecəzkar səsi, ifası ilə muğam sənətinin Xanı olduğunu sübuta yetirmişdi. O həm də bu adı böyük şərəflə Şuşa şəhərinin əsasını qoyan Pənəhəli xanın kütüncəsi olaraq daşıyırdı. 16 yaşında olarkən ustadı İslam Abdullayevlə birgə iştirak etdiyi məclisdə “Kürd-Şahnaz” muğamını heyretəməz bir tərzdə ifa etdiyinə görə müəllimi ona “Xan Şuşinski” adını verib.

sənətinin inkişafına diqqət və qayğısına görə Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevaya minnətdarlıq ifadə edildi.

Qeyd edək ki, Xan Şuşinski müstəsna istedadı, geniş diapazonlu, gur və mələhətli səsi, yüksək ifaçılıq mədəniyyəti sayəsində hələ gənclik illərində şöhrət qazanıb, Azərbaycan muğam ifaçılığı sənətini zənginləşdirib. Eyni zamanda bir neçə muğama yeni xallar, guşə və şöbələr əlavə edib. 1924-cü ildən keçmiş SSRİ-nin bir çox şəhərlərində uğurla çıxış etməklə muğam sənətini ayrı-ayrı xalqların nümayəndələrinə sevdirib, musiqimizin təbliğində özünəməxsus xidmətlər göstərüb. Vaxtilə onun böyük məharətlə ifa etdiyi “Qarabağ şikəstəsi”, “Bayatı-Şiraz”, “Mahur”, “Mirzə Hüseyn segahi”, “Şahnaz”, “Şur”, “Çahargah” və “Heyratı” muğamları,

Xan Şuşinskiyin müəllifi olduğu “Qəmərim”, “Şuşanın dağları”, “Ay gözəl” mahnıları da dillər əzbərinə çevrilib. O, bəstəkar mahnılarında da müraciət edib, Üzeyir Hacıbəylinin “Qara göz” mahnısının ilk ifaçısı olub.

Ustad sənətinin gənc xanəndələrin yetişdirilməsində də əməyi var. Milli muğam ifaçılığı məktəbinin yüksək ənənələri əsasında özü də məktəb yaratmış görkəmli xanəndə bütün səy və bacarığını istedadlı ifaçıların yeni nəslinin inkişafına sərf edib.

1943-cü ildə o, milli musiqi mədəniyyəti sahəsindəki uğurlarına görə “Xalq artisti” fəxri adına layiq görülüb, “Şərəf nişanı” ordeni və medallarla təltif olunub.

Xan Şuşinski 1979-cu il martın 18-də vəfat edib və Fəxri xiyabanda dəfn olunub.

Lalə

“Təbiətin sovgatı” — uşaq rəsm müsabiqəsinə əsər qəbulu başa çatıb

Bakıdakı Xətai Sənət Mərkəzinin təşkilatçılığı və “Zeytun bağları” brendinin dəstəyi ilə elan olunmuş “Təbiətin sovgatı” adlı respublika uşaq rəsm müsabiqəsinə əsər qəbulu başa çatıb. Müsabiqəyə yeniyetmə və gənclərin yaradıcılığını stimullaşdırmaq, gənc nəsildə ekoloji təfəkkürün inkişafı və ekoloji məarifləndirməni təşviq etmək məqsədi daşıyır.

Xətai Sənət Mərkəzindən bildirilib ki, mövzusu “Necə bir təbiəti qoruma nişanı saxdım” olan müsabiqəyə respublikanın müxtəlif guşələrindən yaşı 10-17 olan 700-ə yaxın yeniyetmə və gənc 800-dən çox əsər göndərib.

18 avqust 2023-cü il saat: 14:00

Misirin İsgəndəriyyə şəhəri

ölkəmizlə əməkdaşlıq etmək niyyətindədir

Misirin ən qədim və böyük şəhərlərindən olan İsgəndəriyyə Azərbaycanla müxtəlif sahələrdə, xüsusən turizm sektorunda sıx əməkdaşlıq etmək niyyətindədir.

İsgəndəriyyə vilayətinin qubernatoru Muhammed əl-Şərif bu barədə Azərbaycanın Misirdəki səfiri Elxan Poluxov ilə görüşündə deyib.

Ölkəmizin Misirdəki səfirliyindən verilən məlumata görə, görüşdə iki ölkə arasında əlaqələrin dinamik şəkildə inkişafından məmnunluq ifadə edilib. Qeyd edilib ki, bu ilin yanvarında Misir Prezidenti Əbdülfəttah əs-Sisinin Azərbaycana səfəri zamanı Prezident İlham Əliyevlə apardığı danışıqlar, həmçinin müxtəlif sahələrdə əməkdaşlığa dair imzalanmış sənədlər əlaqələrin inkişafında yeni mərhələnin əsasını qoyub.

Səfir E.Poluxov Azərbaycanın inkişafı, 44 günlük Vətən müharibəsində Qələbədən sonra işğaldan azad edilmiş ərazilərdə aparılan bərpa-quruculuq işləri barədə məlumat verib. Qeyd edib ki, ölkələrimizin regionları arasında da əməkdaşlıq inkişaf edir. Misirin Qalyubiyyə vilayəti ilə Azərbaycanın Xırdalan şəhəri əməkdaşlıq edir. Qədim İsgəndəriyyə şəhəri ilə əlaqələrin də böyük potensialı mövcuddur. Bu ilin sentyabr və oktyabr aylarında da Azərbaycan nümayəndə heyətləri Qahirə və İsgəndəriyyəyə səfər edəcəklər.

Pianoçu Riad Məmmədovun

Moskvada növbəti konserti

Rusiyada yaşayan azərbaycanlı pianoçu və bəstəkar Riad Məmmədov “Live at The Pushkin Museum” albomunun işıq üzü görməsi münasibətilə Moskvada xüsusi konsert proqramı ilə çıxış edib. Konsert “Muzeon” parkında təşkil olunub.

“For All We Know” (“Bildiyimiz qədr”) adlı konsert proqramında musiqiçinin həm pianoçu, həm bəstəkar kimi axtarışları, eləcə də müxtəlif əsərlərin klassik bəstələrinin günümüzün musiqisində, o cümlədən kinofilmlər üçün musiqidə öz əksini necə tapması barədə düşüncələri ifadə olunub.

Konsert proqramına Yohann Sebastian Bax, Vəqif Mustafazadə, Con Kuts, Mişel Petruççiani və digər bəstəkarların əsərləri daxil edilib.

Riad Məmmədov konsertin birinci hissəsində Baxın əsərlərini öz improvizələri ilə təqdim edib. Daha sonra proqram caz standartlarının ifası ilə davam edib. Caz standartları, muğam, eləcə də Riad Məmmədovun öz pyesləri bir daha nümayiş etdirib ki, musiqi müxtəlif ola bilər, lakin o, həmişə insanları birləşdirir.

Vətəndaşların qəbulunun vaxtı dəyişdirilib

Mədəniyyət naziri Adil Kərimli tərəfindən avqust ayının 23-də Tovuz şəhərində keçirilməsi nəzərdə tutulan vətəndaşlarla görüşün tarixi dəyişdirilib.

Vətəndaşların qəbulunun avqustun 29-da keçirilməsi planlaşdırılır.

Nizami adına Mədəniyyət evində (Tovuz şəhəri Bəhram Əsgərov küçəsi, 3) keçiriləcək görüşdə Tovuz, Ağstafa, Qazax, Şəmkir və Gədəbəy rayonlarından olan vətəndaşların müraciətlərinə baxılacaq.

Cəbrayıl rayonunun Horovlu kəndinin konseptual layihəsi hazırlanıb

"Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərinə Böyük Qayıdışa dair I Dövlət Proqramı"na uyğun olaraq, yenidən salınacaq Cəbrayıl rayonunun Horovlu kəndinin konseptual layihəsi hazırlanıb.

Bu barədə Şərqi Zəngəzur 1 sayılı Bərpa, Tikinti və İdarəetmə Xidmətindən məlumat verilib.

Layihə təbiətlə əhəngdə – dayanıqlı kənd, yaşıl enerji, dayanıqlı nəqliyyat prinsiplərinə uyğun şəkildə hazırlanıb.

Xatırladaq ki, Prezident İlham Əliyev 2023-cü il mayın 4-də Cəbrayıl rayonuna səfəri zamanı yenidən salınacaq üç yaşayış məntəqəsinin – Xudafərin qəsəbəsinin (tarixi Xudafərin körpüləri yaxınlığında, yeni dəmiryolu xəttindən və avtomobil yolundan 7 kilometr məsafədə), Şükürbəyli kəndinin və Horovlu kəndinin təməli qoyulub.

Horovlu kəndində layihələndirilən ümumi ərazi 248,1 hektardır. Perspektivdə kənddə 867 ailənin yaşaması nəzərdə tutulub. Baş plana əsasən, köhnə Horovlunun ərazisini əhatə edən bu kənd ərazi vahidinə görə bir-birinə yaxın olan Çapand, Safarşa, Fuganlı və Həsənqaydı kəndləri ilə birlikdə layihələndirilib. Birinci mərhələdə 334 fərdi evin tikilməsi planlaşdırılır. Evlər iki, üç, dörd və beş otaqlı olacaq.

"Vətən sərhəddən başlanır"

Azərbaycan Respublikasının sərhəd mühafizə orqanları əməkdaşlarının peşə bayramı günü (18 avqust) münasibətilə bölgələrdə bir sıra tədbirlər təşkil olunub.

M.F.Axundzadə adına Şəki şəhər Mədəniyyət Mərkəzinin tabelində fəaliyyət göstərən Kiçik Dəhnə kənd Diyarşünaslıq klubunda şəhər MKS-nin 19 nömrəli kitabxana filiali ilə birgə "Vətən sərhəddən başlanır" mövzusunda tədbir keçirilib. Çıxış edənlər sərhədlərimizin təhlükəsizliyinin təmin olunmasında əsl rəşadət göstərən igidlərimizin vətənimizin keşiyində hər zaman ayıq-sayıq durduğunu qeyd ediblər. Sonda şagirdlərin ifasında şeirlər səsləndirilib.

Şəmkir rayon Zəyəm qəsəbə və Düyərli kənd Mədəniyyət evlərinin birgə təşkilatçılığı ilə rayon ərazisində yerləşən N sayılı hərbi hissədə konsert proqramı keçirilib.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin Lənkəran şəhərindəki N sayılı hərbi hissəsində bayram tədbiri keçirilib. Lənkəran şəhər Mədəniyyət Mərkəzinin öz fəaliyyət kollektivləri geniş konsert proqramı ilə çıxış ediblər.

Masallı rayon Mərkəzi Kitabxanasında "Vətənin sərhədləri etibarlı əllərdədir" mövzusunda tədbir keçirilib. Çıxışlarda ələmdar günün tarixi haqqında məlumat verilib. Qeyd olunub ki, Prezident Heydər Əliyevin 2000-ci il 16 avqust tarixli sərəncamı ilə avqustun 18-i "Azərbaycan Respublikasının sərhəd mühafizə orqanları əməkdaşlarının peşə bayramı günü" elan edilib.

Cəlilabad rayon Mədəniyyət Mərkəzi, Göytəpə şəhər, Seyidbazar kənd Mədəniyyət evlərinin, 3 və 4 sayılı şəhər klublarının birgə təşkilatçılığı ilə Göytəpə şəhərindəki N sayılı hərbi hissədə konsert proqramı keçirilib. Konsertdə əsgər və zabitlərin, qonaqların zövqünə oxşayan rəngarəng musiqi nömrələri ifa olunub.

Milli Qəhrəmanın yubileyinə həsr olunmuş tədbir

Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı, I Qarabağ müharibəsi şəhidi Aslan Atakişiyevin (1953-1992) anadan olmasının 70-ci ildönümü münasibətilə tədbir keçirilib.

Tədbir Sumqayıt şəhərində müvəqqəti yerləşən Vasilı Əliyev (Milli Qəhrəman – red.) adına Qubadlı rayon Mədəniyyət evi və Mahmudlu kənd Mədəniyyət evi tərəfindən təşkil edilib.

Əvvəlcə ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçən şəhidlərin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib. Aslan Atakişiyev haqqında videoçarx nümayiş olunub.

Qubadlı Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Malik İsaqov çıxış edib. Qeyd olunub ki, I Qarabağ müharibəsində Qubadlı rayonundan 238 nəfər şəhid olub. Onlardan 11 nəfəri "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" adına layiq görülüb.

Mədəniyyət evlərinin kollektivləri tərəfindən kompozisiya təqdim olunub, şeirlər söylənilib, musiqi nömrələri səsləndirilib. Aslan Qabil oğlu Atakişiyev 1953-cü il avqustun 16-da Qubadlı rayonunun Muradxanlı kəndində anadan olub. 1992-ci il avqustun 7-də Laçın rayonunda qəhrəmancasına şəhid olub, Bakıda Şəhidlər xiyabanında dəfn edilib. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 7 dekabr 1992-ci il tarixli sərəncamı ilə A.Atakişiyevə ölümündən sonra "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" adı verilib.

Hazırda Qubadlı rayon Muradxanlı kənd orta məktəbi şəhidin adını daşıyır. Bakı və Sumqayıt şəhərlərində adına küçələr var.

4 region

Xəbər verdiyimiz kimi, işğaldan azad edilmiş torpaqlara Böyük Qayıdışın növbəti ünvanı Füzuli şəhəridir. Yenidən qurulan Füzuli otuzillik həsrətdən sonra sakinlərinə qucaq açır.

Şəhərdə inşa edilən yaşayış kompleksinə ilk köç 18 avqustda gerçəkləşib. Bakı, Sumqayıt şəhərlərində və Abşeron rayonunda müvəqqəti məskunlaşmış 23 ailəyə (90 nəfər) yeni mənzillərin açarları təqdim edilib.

Avqustun 21-də növbəti köç karvanı Bakı şəhərinin Qaradağ rayonundakı "Qobu park 3" yaşayış kompleksindən yola salınıb. Bu mərhələdə Füzuli şəhərinə 24 ailə (68 nəfər) köçürülüb.

Avqustun 22-də isə Füzuli şəhərinə daha 23 ailə (89 nəfər) köçürülüb.

Bununla da Füzuli şəhərində 70 ailənin (247 nəfər) daimi məskunlaşması təmin edilib. Onlar yeni inşa edilən çoxmənzilli binada yaşayacaqlar.

Yenidən qurulan Füzuli şəhəri sakinlərinə qucaq açır

Böyük Qayıdışın növbəti ünvanı...

Qeyd edək ki, birinci mərhələdə Füzuli şəhərinə ümumilikdə 144 ailənin (509 nəfər) köçürülməsi nəzərdə tutulur. Avqustun 5-də

Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsində həmin ailələr arasında püşkatma keçirilib. Püşkatma nəticəsində

ailə tərkibinə uyğun olaraq onlardan 51-nə ikiotaqlı, 76-na üçotaqlı, 17-nə dördotaqlı mənzil verilib.

Avqustun 20-də Bakı şəhərinin Qaradağ rayonundakı "Qobu park 3" yaşayış kompleksindən Laçın şəhərinə də növbəti köç karvanı yola salınıb. Laçın şəhərinə daha 13 ailə (46 nəfər) köçürülüb.

İllərin həsrəti bitməkdə davam edir, laçınlılar üçün yarım qalan xatirələr doğma yurdda yenidən canlanır.

Laçın şəhərinə sakinlərin qayıdışı bu il mayın 28-də başlayıb və mərhələlərlə davam edir. İndiyədək şəhərdə 234 ailənin (904 nəfər) daimi məskunlaşması təmin edilib.

Davamlı inkişafın əsasını qoyan lider

"Heydər Əliyev ili" münasibətilə bölgələrdə müxtəlif səpkili tədbirlər keçirilir. Ulu öndərin Azərbaycan dövləti və xalqı qarşısında misilsiz xidmətləri minnətdarlıqla yada salınır.

Qax rayon Heydər Əliyev Mərkəzində "Heydər Əliyevin fəaliyyət illəri" adlı tədbir təşkil edilib. Əvvəlcə Ulu öndərin və şəhidlərimizin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib. Daha sonra dahi siyasətçinin həyatı, xalqımız üçün göstərdiyi xidmətlər haqqında maruzələr dinlənilib, sənədli film nümayiş etdirilib.

Şirvan şəhər Heydər Əliyev Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə "Heydər Əliyevin həyata keçirdiyi davamlı inkişaf siyasəti" adlı tədbir gerçəkləşib. Tədbirdə Ümummilli

liderin həyat və siyasi fəaliyyətinə həsr olunan film nümayiş etdirilib.

xüsusi diqqət və qayğı göstərilməsindən bəhs edilib. Qeyd olunub ki, Heydər Əliyevin əsasını

Astara Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyində "Heydər Əliyev və Azərbaycan gəncliyi" mövzusunda tədbir keçirilib. Çıxışlarda Heydər Əliyevin ölkəmizdə gənclər siyasətinin əsasını qoymasından, gənclərə daim

qoyduğu gənclər siyasəti Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə müasir dövrün tələblərinə uyğun davam etdirilir.

Yardımlı rayon Heydər Əliyev Mərkəzində "Heydər Əliyevin dövlət-din siyasəti: multikultu-

ralizm və tolerantlıq ənənələri" mövzusunda tədbir təşkil edilib. Qeyd olunub ki, Heydər Əliyev tolerantlıq siyasətini ölkənin demokratik inkişafının tərkib hissəsi hesab edib. Ulu öndər Azərbaycanda yaşayan qeyri-müsəlman icmalarına qarşı həmişə hörmət və ehtiram göstərmiş, adət-ənənələrinə qayğı ilə yanaşıb.

Naftalan şəhər Heydər Əliyev Mərkəzində "Mən fəxr edirəm ki, azərbaycanlıyam" adlı yay düşərgəsi təşkil olunub. Əvvəlcə

Şəhidlər unudulmur

Yevlaxda 44 günlük Vətən müharibəsinin şəhid baş leytenantı Ceyhun Əyyubovun doğum günü münasibətilə xatirəsi anılıb.

Əvvəlcə tədbir iştirakçıları Yevlax şəhərindəki Şəhidlər xiyabanına gələrək Ceyhun Əyyubovun məzarını ziyarət edib, önünə gül dəstələri düzüblər. Sonra şəhidin yaşadığı evdə onun həyat və döyüş yolunu əks etdirən fotoların və müxtəlif məlumatların yer aldığı muzeyin açılışı olub.

Yevlax şəhər 4 nömrəli tam orta məktəbin şagirdləri vətənpərvərlik mövzusunda şeirlər söyləyib, ədəbi-bədii kompozisiya nümayiş etdiriblər.

Bildirilib ki, Ceyhun Əyyubov Vətən müharibəsi zamanı Murovdağ istiqamətində gedən döyüşlərdə şəhidlik zirvəsinə yüksəlib. Ölkə başçısının müvafiq sərəncamları

na əsasən, ölümündən sonra 3-cü dərəcəli "Rəşadət" ordeni, "Vətən uğrunda", "İgidliliyə görə" və "Kəlbəcərin azad olunmasına görə" medalları ilə təltif olunub. Şəhidin adı yaşadığı küçəyə verilib.

Balakən rayon MKS-nin Yeni Şərif kənd kitabxana filiali və kənd Sənətkarlıq evinin əməkdaşları Vətən müharibəsi şəhidi Nəcməddin Sarkayevin ailəsini və məzarını ziyarət ediblər.

Bildirik ki, Nəcməddin Əli oğlu Sarkayev 1999-cu il oktyabrın 9-da Balakən rayonunun Şərif kəndində anadan olub. 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı Ağdərə və Suqovuşanın azadlığı uğrunda döyüşlərdə iştirak edib. 2020-ci il noyabrın 5-də Ağdərə döyüşləri zamanı şəhid olub. Ölkə başçısının müvafiq sərəncamı ilə ölümündən sonra "Vətən uğrunda" medali ilə təltif edilib.

Kitab sərgisi, şairlə görüş, mütaliə saati...

Görüşün sonunda mədəniyyət sahəsində 50 illik fəaliyyətinə görə şair Zaur Quliyevə Mədəniyyət Nazirliyinin fəxri fərmanı təqdim olunub.

Oğuz rayon Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sisteminin Kərimli kənd kitabxana filialında

"Yayı kitabla keçirək" layihəsi çərçivəsində mütaliə saati təşkil olunub. Kitabxanaçı Gülnarə Məmmədova yeni daxil olmuş nəşrlər haqqında məlumat verib. Daha sonra məktəblilər kitabxananın fondu ilə tanış olublar.

Hazırladı: N.Məmmədli

Filarmoniyanın yay səhnəsində Niyazi rüzgarı

Maestronun doğum gününə həsr olunan konsert

Avqustun 20-də dünya şöhrətli dirijor və bəstəkar, SSRİ Xalq artisti Niyazinin (1912-1984) anadan olmasının 111-ci ildönümü tamam oldu. Bu münasibətlə M.Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasında konsert keçirildi.

Filarmoniyanın yay səhnəsində uzun fasilədən sonra təşkil olunan konserti izləməyə çoxsaylı musiqisevərlər, paytaxtımızın qonaqları, Mədəniyyət Nazirliyinin nümayəndələri, musiqi xadimləri gəlmişdi.

Konsertdə Ü.Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestrinin (bədi rəhbər və baş dirijor, Əməkdar artist Fuad İbrahimov) müşayiəti ilə solistlər Fatimə Cəfərzadə

(soprano) və Gülnar Qüdrətli (xanəndə) çıxış etdilər.

Niyazinin "Konsert valsı" ilə başlayan konsert proqramı ilk notlarla açıq səmadan mavi Xəzərə bir salam yollayaraq həmin gün unu-

dulmaz maestronun ruhuna sürəkli alqışları bəxş etdi. Daha sonra Niyazinin işləməsində "Qaragilə" xalq mahnısını Gülnar Qüdrətli özünəməxsus ifa tərzii ilə təqdim etdi.

Fatimə Cəfərzadənin ifasında "Arzu" romansı da bu dəfə Niyazi yaradıcılığına yeni yanaşmanı ortaya qoydu. Bu da əbəsdəyildi. Çünki Niyazi özü də vaxtilə Azərbaycan bəstəkarlarının bir çox simfonik və musiqili səhnə əsərlərinin, kantata və oratoriyalarının ilk ifaçısı olmaqla yanaşı, bu əsərlərin təqdimatında özünəməxsus orijinal ifaçılıq üslubu yaratmışdı.

Filarmoniyanın yay səhnəsində həm əyləşən, həm də konserti ilə ayaqüstü dinləyən tamaşaçılar orkestrin çıxışını və solistlərin ifalarını sürəkli alqışlarla qarşıladılar.

Dahi dirijorun doğum gününə töhfə olan konsert proqramı bəstəkarın "Rast" simfonik muğamı ilə yekunlaşdı. Niyazi bu məşhur əsəri 37 yaşında, 1949-cu ildə nota alıb.

Azərbaycan milli dirijorluq məktəbinin formalaşmasında müstəsna rol oynayan sənətkarın zəngin irsi musiqi mədəniyyətimizdə əbədi yaşayacaq.

L.Azəri

Maestronun mənzil-muzeyində anım tədbiri

Azərbaycanın və keçmiş SSRİ-nin Xalq artisti, Dövlət mükafatları laureatı Niyazinin anadan olmasının 111-ci ildönümü maestronun mənzil-muzeyində də qeyd edilib.

Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyinin direktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi Alla Bayramova sənətkarın həyat və yaradıcılığı haqqında söz açıb. Vurğulayıb ki, milli dirijorluq məktəbinin formalaşması və az vaxtda böyük inkişaf yolu keçməsi Niyazinin adı ilə bağlıdır. Maestro Azərbaycan bəstəkarlarının əsərlərini təbliğində, beynəlxalq aləmdə şöhrət qazanmasında müstəsna xidmətlər göstərüb. Həmçinin bəstəkar

kimi musiqi sənətimizə dəyərli töhfələr verib. Niyazinin "Xosrov və Şirin" operası, "Rast" simfonik muğamı, "Çitra" baleti və digər əsərləri musiqi xəzinəmizin inciləridir.

Mərasimdə Ulu öndər Heydər Əliyevin maestro Niyazinin 90 illik yubileyindəki çıxışından videoyazı nümayiş olunub.

Tədbir Musiqi Akademiyasının professoru, Xalq artisti, pianoçu Üliyevə Hacıbəyova, Sevinc İbrahimova (vokal), Mircafer Mövsümzadə (tar), beynəlxalq müsabiqələr laureatı Nəriman Əmiraslanovun (fortepiano) ifalarından konsert proqramı ilə davam edib.

Maestronun qohumu Sahib Qədimov tədbirin təşkilində

əməyi keçən hər kəsə təşəkkür edib.

Niyazinin anadan olmasının 111-ci ildönümündə Mədəniyyət Nazirliyinin nümayəndələri, muzey əməkdaşları, mədəniyyət xadimləri sənətkarın Fəxri xiyabandakı məzarını ziyarət ediblər.

“Unuda bilməzsən...”

İlhamə Quliyevanın xatirəsi yad edilib

Avqustun 17-si müasir Azərbaycan estrada sənətinin tanınmış nümayəndələrindən biri, Xalq artisti İlhamə Quliyevanın (1943-2016) anadan olmasının 80-ci ildönümü idi. Həmin gün Mədəniyyət Nazirliyinin nümayəndələri, mədəniyyət və incəsənət xadimləri müğənninin məzarını ziyarət ediblər.

Çıxış edənlər sənətinin yaradıcılığından, ifaçılıq məziyyətinə söz açıb, onunla bağlı xatirələrini bölüşüblər.

Qeyd edilib ki, milli musiqimizin inkişafında böyük xidmətlər göstərmiş bir ailənin nümayəndəsi olan İlhamə Quliyeva müğənni kimi müasir musiqi mədəniyyətini

zə mühüm töhfələr verib. Səhnəyə qədəm qoyduğu ilk vaxtlardan milli ifaçılıq məktəbinin zəngin ənənələrini davam etdirməklə yanaşı, Azərbaycan estrada sənətinə yeni nəfəs bəxş edib. O, görkəmli Azərbaycan bəstəkarlarının bir çox mahnılarının ilk və məhir ifaçısı kimi tanınıb.

İlhamə Quliyeva milli musiqimizi ölkəmizin hüdudlarından kənarda təşkil olunan konsert proqramlarında da uğurla təm-

sil edib. Onun musiqi mədəniyyətimizin inkişafında xidmətləri dövlətimiz tərəfindən yüksək qiymətləndirilib.

Milli Xalça Muzeyində

“Yarımköçəri həyat”

Xalça sənətinin sirlərini öyrənmək istəyənlər üçün tur

Azərbaycan Milli Xalça Muzeyi sentyabrın 1-dən xalça sənətinin adı tamaşaçı üçün sirli qalan və əlçatan olmayan tərəflərini görmək istəyən şəxslər üçün turlar təşkil edir.

Muzeydən bildirilib ki, “Yarımköçəri həyat” adlandırılan turda iştirakçılara bu cür həyat tərzii sürən insanların məişətinin ayrılmaz hissəsi olan xovsuz xalçalar və xalça məmulatları üzrə ekskursiya təqdim olunacaq. Həmçinin xovsuz xalçatoxuma texnikaları, o cümlədən çətin üzrə ustad dərsi keçiriləcək, sonra Bibiheybət məscidinə ziyarət təşkil ediləcək.

“Saray xalçaları” turuna qatılan iştirakçılar isə muzey kolleksiyasından nadir incilər – XVII-XVIII əsrlərə aid Qarabağ, Təbriz, Şamaxı, Bakı xalçaları ilə tanış olacaq, xovlu xalçanın toxunması üzrə ustad dərsi keçəcəklər. Onlar üçün xalçaçı-rəssamın emalatxanasında görüş təşkil olunacaq.

Hər iki tur proqramına muzeyin qapalı fond-saxlanıc otaqları, xalçaların bərpa laboratoriyası ilə tanışlıq da daxildir. Turlar həftənin cümə və şənbə günləri saat 10:00-dan 18:00-dək bu sahə üzrə mütəxəssislər tərəfindən aparılacaq.

6 nəfər üçün nəzərdə tutulan turlara qatılmaq istəyənlər bir həftə öncə qeydiyyatdan keçməlidirlər. Qeydiyyat üçün link:

<https://forms.gle/RJNMJM7uxoJDASu97>

“Qəbahətli zövq”

“Artım” məkanında qrup sərgisi davam edir

YARAT Müasir İncəsənət Məkanının təşkilatçılığı ilə “Artım” layihə məkanında açılan Azərbaycanın gənc rəssamlarının “Guilty pleasure” (“Qəbahətli zövq”) adlı qrup sərgisi davam edir.

“Guilty pleasure” sosial termindir və cüzi günahkarlıq hissi doğuran həzzverici duyğuya verilən addır. Sərgi “kitç” (yəni, bayağılıq, zövqsüzlük), orijinallığın təqdiri və konsumerizm mədəniyyəti vasitəsilə daim inkişaf edən populyar estetikanı araşdırır, “ənənəvi zövq” və “orijinallıq” anlayışlarını ironik tərzdə önə çıxır.

İfrat dərəcədə istehlak və kütləvi istehsal dövründə yüksək dəyərlər və kitç arasındakı ənənəvi sərhədlər silinir. Sərgi səthi amilləri qabardaraq “şişirdilmiş fərdi identitlik, həyat tərzii, adət-ənənələr, “pop” mədəniyyəti və dəyər sistemləri arasındakı mürəkkəb əlaqələri qarşı-qarşıya qoymaq, həmçinin seyrçiləri eyni anda güldürmək, eləcə də qıcıqlandırmaqla şiltaq, ekssentrik, şən olmağa sövq etməkdir.

Qeyd edək ki, sərgi sentyabrın 3-dək ziyarətçilər üçün açıqdır.

“Heydər Əliyev ili”

Mədəniyyətimizin böyük hamisi

Ümummilli lider Heydər Əliyev böyük siyasətdə olduğu bir qərindən artıq dövrdə, doğma xalqının taleyində tarixi rol oynamaqla bərabər, mədəni irsimizin qorunması və zənginləşdirilməsi, milli incəsənətin, ədəbiyyatın inkişafı, respublikada mədəni-maarif işinin qabaqcıl səviyyədə təşkili sahəsində də müstəsna xidmətlər göstərüb.

Heydər Əliyevin mədəniyyətə diqqət və qayğısı onun dövlət xadimi kimi fəaliyyətinin bütün mərhələlərində – sovet Azərbaycanına rəhbərlik etdiyi illərdə, Moskvada, SSRİ rəhbərliyində çalışdığı vaxtda və müstəqil Azərbaycana onillik prezidentliyi dövründə tarixin yaddaşına çoxsaylı səhifələrlə yazılıb. O, hər zaman və hər yerdə Azərbaycan mədəniyyətinin böyük hamisi olub. Bununla bağlı illərin xronikasından seçdiyimiz məqamları “Heydər Əliyev ili”nə töhfə olaraq diqqətinizə təqdim edirik...

İllərin xronikasından (55)

1995-ci il 14 may

Prezident Heydər Əliyev “Gülüstan” Sarayında görkəmli yazıçı və kinodramaturq, Əməkdar incəsənət xadimi Maqşud İbrahimbəyovun 60 illiyinə həsr olunan yubiley gecəsində nitq söyləyib.

“... Mən Maqşud İbrahimbəyovu rəsmi təbrik etməmişəm və onun respublikamızın yüksək mükafatı olan “Şöhrət” ordeni ilə təltif olunması haqqında fərman imzalamışam... Bu, təkcə Maqşudun yubileyi deyil, Azərbaycan mədəniyyətinin, ədəbiyyatının həyatında əlamətdar gündür...”

Ədəbiyyatımızın, incəsənətimizin, mədəniyyətimizin ən böyük və fərgləndirici xüsusiyyətlərindən biri də odur ki, zaman-zaman istedadlı insanlar yeni yollar, yeni çıxışlar açirlar. Məhz bunlardan biri də Maqşud İbrahimbəyovdur...

Mən bu gün onun yaradıcılığına təhlil vermək istəmirəm. Ancaq onun əsərləri bizim həyatımızı, reallığımızı, yaşadığımız dövrü həqiqi əks etdirən əsərlərdir. Maqşud İbrahimbəyovun və onunla bərabər Rüstəm İbrahimbəyovun ictimaiyyətə tanınması dövrü, onların ədəbiyyatda, mədəniyyətimizdə ilk addımları mənim yaxşı xatirəmdədir... Onlar Azərbaycanın mədəniyyətində, incəsənətində, ədəbiyyatında öz görkəmli yerlərini tutublar, yaşadığımız dövr, o zamanlar və bu gün, gələcək üçün çox dəyərli əsərlər yaradıblar...

Maqşudun yaradıcılığının xüsusiyyəti bir də ondan ibarətdir ki, o, əsərlərini rus dilində yazır. Bizim içərimizdə elə adamlar var ki, bəzən deyirlər, əgər bu rus dilində yazırsa, Azərbaycan yazıçısı deyil. Şübhəsiz ki, bu, yanlış fikirlərdir. Əgər biz bununla razı olsaq, gərək deyək ki, Nizami Gəncəvi də Azərbaycan şairi deyil... Biz böyük şairimiz Məhəmməd Füzulinin 500 illiyini qeyd edirik. Onun türk dilində, yəni Azərbaycan dilində də yazdığı əsərlər çoxdur. Ancaq eyni zamanda fars, ərəb dillərində də çox yazıbdır. Mən hesab edirəm ki, qanı ilə, canı ilə, ruhu ilə, qəlbi ilə Azərbaycanlı olub, başqa dildə əsər yazıb Azərbaycanı başqa dilli adamlara yazdıqları ilə tanıtdırmağın özü də bir nailiyyətdir, böyük bir xüsusiyyətdir.

“... Burada bir çıxışa dedilər “bakılı”, “bakinets”. Maqşud əsərlərinin əksəriyyətini Bakı şəhərinin həyatının təsvirinə həsr edibdir... Təkcə Bakıda anadan olanlar, əsl-i-kökü buradan olanlar deyil, hamı bakılıdır. Bakı elə bir şəhərdir ki, Azərbaycanda yaxşı nə varsa, hamısını özünə çəkmişdir. Ona görə də “bakılı” sözünü məhz bu mənada başa düşmək lazımdır. Bunu təhriif etməyə, ondan cəmiyyətimizdə hansısa bir təbəqələşmə yaratmaq üçün istifadə etməyə yol vermək olmaz...”

Ona görə də biz azərbaycanlıyıq... Mədəniyyətimizin, incəsənətimizin, ədəbiyyatımızın yaratdığı mənəvi dəyərlər əsasında hamımız birləşərək tutduğumuz uzun, böyük yolu müvəffəqiyyətlə gedə bilərik. Yolumuz ağırdır, çətinidir. Amma inanıram ki, müstəqil Azərbaycanın böyük gələcəyi var...”

1995-ci il 18 may

Prezident Heydər Əliyev Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri Xalq artisti Tofiq Quliyevi qəbul edib.

1995-ci il 21 may

Heydər Əliyev Azərbaycanın və keçmiş SSRİ-nin Xalq rəssamı Tahir Salahovu qəbul edib.

1995-ci il 3 iyun

Prezident Heydər Əliyev Azərbaycan Milli Kitabxanasında “Vətənə, dövlətə, xalqa sədaqət andı” miniatur kitabının təqdimat mərasimində çıxış edib.

“... Kitabxana xalq, millət üçün, cəmiyyət üçün müqəddəs bir yer, məneviyyat, bilik, zəka mənbəyidir. Ona görə də kitabxanaya daimi hörmət xalqımızın mədəniyyətini nümayiş etdirən amillərdən biridir. Mən vaxtilə bu kitabxanaya dəfələrlə gəlmişəm... Kitabxanaya, burada çalışan insanlara hörmət və ehtiramımı bildirmək istəyirəm. Bugünkü hadisə çox əlamətdardır. Burada Azərbaycanın miniatur kitablarının sərgisi keçirilir... Azərbaycanda kitab çapının tarixi böyükdür. Keçmiş dövrlərdə məzmununa və formasına görə müxtəlif, çox maraqlı nəfis kitablar buraxılmışdır... Ancaq Azərbaycanda miniatur kitab nəşrinin tarixi çox qısadır.

Bu gün biz yazıçılarımızın, şairlərimizin kitablarının miniatur nəşrini görürük. Şübhəsiz ki, bu, mədəniyyətimiz, kitab nəşrimiz üçün çox əlamətdar hadisədir... Burada mənim prezident vəzifəsinə başlayarkən andıma mərasimində nitqimin də miniatur nəşri nümayiş etdirilir... Bu işin təşəbbüsçülərinə – ilk növbədə “Kitab” Cəmiyyətinə və onun rəhbəri Zərifə xanım Salahovaya təşəkkür edirəm...”

Kitab nəşri hər bir ölkənin, xalqın mədəniyyətində, ümumiyyətlə, mənəvi, ictimai həyatında çox görkəmli yer tutur. Hər birimiz ilk növbədə kitab vasitəsilə təhsil, elm almişiq, həyatda yaşamağa, fəaliyyət göstərməyə hazırlaşmışıq. Həm kitabları yazıb-yaratmaq, həm də onları nəşr etmək əsas vəzifələrimizdən biridir... Doğrudur, indiki ağır sosial-iqtisadi böhran dövründə... nəşriyyat işi də çox çətinliklərlə qarşılaşır... İndi, bazar iqtisadiyyatı yolu ilə gətdiyimiz bir vaxtda, kiçik də olsa, özəl bölmənin meydana çıxdığı bir vaxtda biz onun imkanlarını nəşriyyat işinin canlandırılmasına da yönəltməliyik. Bu sahədə başqa ölkələrdə yaxşı təcrübə var... Dövlət də bütün imkanlardan istifadə edə bilər...”

Mən indi kitabxanaya xeyli kitab bağışladım. Güman edirəm ki, bunlar fondda öz yerini tutacaqdır... Zənnimcə, gələcəkdə bu təşəbbüs də davam edə bilər... Bilirəm, bizim bu kitabxananın çox böyük fondu var. Kitabxananın direktoru bu barədə məlumat verdi. Ancaq kitabxana elə bir yerdir ki, gərək daim onun fondu genişlənsin... Azərbaycanın bütün ictimaiyyətini bu xeyirxah işə dəvət edirəm...”

Hazırladı: Vüqar Orxan (davamı var)

Bu il görkəmli kinoaktyor, rejissor, Xalq artisti Şahmar Ələkbərovun (1943-1992) anadan olmasının 80 illiyidir. Azərbaycan kino salnaməsində adı hörmətlə çəkilən sənətkar yaratdığı bir-birindən maraqlı obrazlarla sənətsevərlərin yaddaşında silinməz iz qoyub.

Şahmar Zülfüqar oğlu Ələkbərov 1943-cü il avqustun 23-də Gəncədə anadan olub. Əslən Cəbrayıl rayonundan olan ailəsi Şahmarın 9 yaşı olanda Bakıya köçüb. O, İncəsənət İnstitutunun (indiki AD-MİU) Aktyorluq fakültəsində görkəmli kino xadimi, rejissor, Xalq artisti Rza Təhmasibin sinfində sənətin sirlərini öyrənib. Məzun olduqdan sonra bir və təhsil ocağında assistent işləyib, aktyorluq sənətinə dərs deyib.

Hələ üçüncü kurs tələbəsi ikən Azərbaycan Dövlət Akademik Dram Teatrında aktyor kimi fəaliyyətə başlayıb. R.Stoyanovun "Ustalar" tamaşasında uğurlu çıxışı ona aktyor imzası qazandırılıb və o, görkəmli sənətkar, SSRİ Xalq artisti Adil İsgəndərovun "xüsusi diqqət-rəğbət dairəsi"nə düşüb. A.İsgəndərovun sonralar "Azərbaycanfilm" kinostudiyası nəzdində yaratdığı "Kino aktyorluğu" studiyasına dəvət alan Şahmar Ələkbərov burada daha da püxtələşib.

"Dağlarda döyüş"lə uğurlu yol...

O sanki anadan aktyor doğulmuşdu. Aydın diksiyası, ifa manerası hələ gənc ikən kinorejissorların diqqətini çəkirdi. İlk dəfə 1967-ci ildə rejissor Kamil Rüstəmbayovun yazıçı-jurnalist Əhmədəğa Qurbanovun ssenarisi ("Tikanlı məfillər" povesti əsasında) üzrə ekranlaşdırdığı "Dağlarda döyüş" filmindəki Fərrux obrazı ilə kino karyerasına başlayır. Rejissor sərhəd qoşunlarında xidmət edən sırayı əsgər obrazı üçün cəmlədiyi səkkiz aktyor içərisindən məhz 24 yaşlı Şahmarı bəyənmişdi. O da ilk sənət imtahanından üzüağ çıxıb bilmişdi.

Sərhədi keçən bir nəfərin izinə düşən Fərrux böyük çətinliklərdən sonra onu yaxalayır. Məlum olur ki, bu onun II Dünya müharibəsi zamanı Vətəndən qaçaq düşmüş öz atasıdır. Filmdə Fərruxun bütün xarakterik cizgiləri məhz aktyor məharətinin nəticəsi olaraq rəssam dəqiqliyi ilə yaradılıb...

Ümumilikdə yaradıcılığı dövründə Ş.Ələkbərov Qəzənfər ("Yeddi oğul istə-rəm"), Oğul ("İltizar"), İman ("Axırın-cı aşırım"), Arif ("Həyat bizi sınayır"), Rizvan ("Qızıl qaz"), Azad ("Bakıda küləklər əsir"), Qatır Məmməd ("Qatır Məmməd"), Gündüz Kerimli ("Arxadan vurulan zərbə"), Cavidan ("Babək"),

Nuru ("Qəribə adam"), Tahir ("Göz-lə məni"), Xalığ ("Qocalar, qocalar..."), İbrahim ("Atları yəhərləyin") kimi bir-birindən fərqli, xarakter və dünyagörüşcə müxtəlif obrazları uğurla canlandırıb.

Əməkdar incəsənət xadimi, kinoşünas Aydın Kazımzadə sənətkarın yüksək intellekt sahibi olduğunu vurğulayaraq deyib: "Şahmar Ələkbərov aktyor kimi öz işinin öhdəsindən layiqincə gəlməklə yanaşı, zəngin biliklərə malik idi. Sənətin nəzəri və təcrübəli tərəfləri haqqında özünəməxsus yanaşmaları vardı. 49 illik nakam ömrünün 25 ilini sırf kinoya həsr etmişdi. 30-dək filmə çəkilmiş, hər birində də fərqli ifası ilə tamaşaçıların qəlbinə yol tapmışdı".

Sürücü Məzahir – kinomuzda yeni obraz

Ş.Ələkbərovun yaradıcılığında "Mən ki gözəl deyildim" (1968, rejissorlar Tofiq Tağızadə, Ağarza Quliyev, Ramiz Əsgərov) filmində canlandırıdığı Məzahir obrazının özünəməxsus yeri var. Filmin qəhrəmanı, sadə, səmimi gənc Məzahirin obrazı elə bil aktyorun xarakterinə biçilmişdi. O, heç bir improvizəyə yol vermədən bu sadə sürücünün bütün daxili dünyasını, ətrafdakılara münasibətini çox canlı ştrixlərlə tamaşaçılara çatdırır.

Müharibənin ağır günlərində baş verən hadisələri əks etdirən bu lirik-dramatik filmin qəhrəmanları arasında nikbin xarakterli ilə seçilən Məzahir kinomuzda yeni bir obraz idi. Sürücü oğlanın nikbin ruhu filmin faciəvi yükünü xeyli azaldır. O, həmişə gülür, zarafət edir, sanki insanların qəlbinə çökmüş müharibə ağrılarını def etmək istəyir...

"Qəqənisen ki, Qəqəni..."

Tofiq Tağızadənin "Yeddi oğul istə-rəm" (1970) filmindəki Qəzənfər obrazı aktyorun yaradıcılıq imkanlarının üzə çıxarılmasında əhəmiyyətli rol oynayır.

Azərbaycan kinosunun nadir səslə Şahmarı

Filmdə Qəzənfərin aktyor Fərhad İsfarilova dediyi "Qəqənisen ki, Qəqəni" sözləri tamaşaçıda təbəssüm doğurən səhnələrdəndir.

Filmdə Roza rolunun ifaçısı, mərhum Xalq artisti Nuriyyə Əhmədova müsahibələrinin birində söyləyib: "Bir dəfə Şahmar zəng elədi ki, kinostudi-

Çox möhkəm, iradəli adam idi. 1992-ci ilin qışında onu Hamburqa apardıq, dedilər ki, təbəbət bu işdə gücsüzdü.

Ekran əsərində digər unudulmaz məqamlardan biri də Qəqəninin "Ölmə, Qəzənfər dayı, ölmə!" deyə onu yaralı halda qucaqladığı səhnədir.

Həm də rejissor...

Ş.Ələkbərov istedadlı aktyor kimi özünü təsdiqləməklə yanaşı, rejissor olaraq da uğur qazanıb. Sənətkar özü rejissorluq fəaliyyəti barədə deyib: "Bir dəfə Adil İsgəndərovun qəbuluna "qoltuğumda" bir ssenari ilə girdim. Dedim, Ədil müəlim, bəs film çəkmək istəyirəm. Ustad bir az o yan-bu yana baxındı və... nə cavab versə yaxşıdır: "Qadam, sənəin nə gözəl kostyumun var" dedi. Sonra yaxınlaşıb əlini kostyumun parçasına sürterek "Gözəl materialı var. Gəlsənə, bundan birini də mənə tikdirək...". O saat bildim ki, məsələ nə yerdədi və o gedib bir müddət rejissorluq barədə düşünmədim".

Lakin sərbəst film çəkmək arzusu onu rahat buraxmayıb. O, 1987-ci ildə ilk olaraq Gülbənin Əzimzadə ilə birlikdə Anarın "Şəhərin yay günləri" pyesi əsasında "İmtahan" bədii televiziya filmi ekranlaşdırıb.

1989-cu ildə Elçinin "Toyuğun diri qalması" povesti əsasında "Sahilsiz gecə" filmi çəkib. Film hazır olanda böyük hay-küyə səbəb olub. Səbəb isə müharibə dövründə bəzi qadınların yüngül həyat seçməsinin film mövzusunə çevrilməsi idi. "Sahilsiz gecə" bir neçə dəfə nümayiş olunduqdan sonra ekranlardan itib.

Xalq artisti Təriyel Qasımov film haqqında bunları deyib: "Elçinin ssenarisində ifa etdiyim rol yox idi. Onu rəhmətlik Şahmar Ələkbərovun özü əlavə etdi ssenariyə. Dedi ki, həm filmə iştirak edərsən, həm də gedib Riqanı görərsən. Mənim çəkildiyim səhnə Riqa qada lentə alınıb. O vaxt da rəhmətlik Şahmar çox xəstə idi, əziyyət çəkirdi. Amma gözəl film alındı...".

yaya gəlmə, millət dolub buraya, səni öldürərlər. Demə, qadınlar kinostudiyanın həyatına yığışaraq etiraz edib qışqırıbmışlar. Sonradan məlum oldu ki, bu piketin keçirilməsində kinostudiya işləyən ermənilərin də əli varmış. Əslində, filmdə etiraz ediləsi məqam yox idi...".

"Mən onun səsinə yazanda..."

Ş.Ələkbərov neinki çəkildiyi filmlərdə, eyni zamanda dublyajlarda səsləndirdiyi onlarla personajın xarakterlərini də tam dolğunluqla ilə tamaşaçıya çatdırmağı bacarıb.

Əməkdar mədəniyyət işçisi, mərhum dublyaj rejissoru Arif Həbibli bu barədə deyib: "Şahmar böyük sənətkar idi. Nadir səsə malik olduğuna görə onu bədii filmlərlə yanaşı, sənədli filmlərin oxunuşuna da dəvət edirdilər. Səsinin mələhətli olmağı bir yana, o həm də, kino dili ilə desək, çox yaxşı "ukladçık" (düzücü) idi. Bir çox aktyorun səsinə yazırdıq. Amma "ukladka" (düzme) etməyə daha çox Həsən Əbluc və Şahmar gəlirdi. Onu yerli filmlərimizlə yanaşı, xarici filmlərin səsləndirilməsinə də çağırırdılar. İl ərzində 60 xarici film dublyaj edirdikse, Şahmarın ən azı 20-25 filmi səsləndirməyə çağırırdıq... Mən onun səsinə yazanda işin mükəmməlliyinə görə həmişə qürur hissi keçirirdim".

"Hər şey "Firəngiz" filminin çəkilişlərindən başladı..."

Sənətkar ömrünün son yeddi ili səhətinəki problemlərlə mübarizədə keçib. Həyat yoldaşı Kamilla Ələkbərova müsahibələrinin birində deyib: "Hər şey "Firəngiz" (1975) filminin çəkilişlərindən başladı. Ondan əvvəl stomatoloqda dili zədələnmişdi. Çəkilişlərdə soyuqladığı üçün xoraya çevrildi. Şahmar dözürdü.

Cəlilabadda Orta əsrlərə aid qəbiristanlıq aşkar olunub

Cəlilabad rayonunun Hacıismayıl kəndi ərazisində qədim qəbiristanlıq aşkar olunub. Orta əsrlər dövrünə aid qəbiristanlıq Mədəniyyət Nazirliyi yanında Mədəni İrsin Qorunması, İnkişafı və Bərpası üzrə Dövlət Xidmətinin Salyan Regional İdarəsinin əməkdaşları tərəfindən nəzarətə götürülüb.

Ərazidə müxtəlif ölçülərdə və formada olan məzar daşlarının üzərində bir-birindən fərqli simvollar, işarələr mövcuddur. Bəzi məzar daşlarının üzərində ərəb qrafikalı əlifba ilə yazılara da rast gəlinir.

Tarixi əhəmiyyəti nəzərə alınaraq ərazinin daşınmaz tarix-mədəniyyət abidələrinin reyestrinə daxil edilməsi üçün lazımi tədbirlər görülməkdir.

Mədəniyyətlərarası səsleşmənin "İpək Yolu"

Ədəbiyyat Muzeyində beynəlxalq elmi konfrans keçiriləcək

Noyabr ayında Nizami Gəncəvi adına Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyində Səfəddin Urməvinin 825, Əbdülqadir Marağayının 670, Mir Möhsün Nəvvabın 190 illiyinə həsr olunmuş "Klassik Şərq və Azərbaycan poeziyası və musiqisi mədəniyyətlərarası səsleşmənin "İpək Yolu" kimi" mövzusunda beynəlxalq elmi konfrans keçiriləcək. Bu barədə muzeydən məlumat verilib.

Konfrans "Orta əsrlər Azərbaycan və müsəlman Şərqi musiqişünaslığının şah əsərləri inteqrasiya fenomeni kimi", "Səfəddin Urməvi, Əbdülqadir Marağayi və Mir Möhsün Nəvvabın irsi fərqli mədəni epoxaları qovuşduran körpü kimi", "Azərbaycan poeziyası və klassik musiqi irsi", "Əruz, muğam və Şərq poetikasının Orta əsrlər Şərq ədəbi-mədəni mühitini qovuşdurma funksiyası", "Klassik musiqi və poeziya abidələrinin elmi və ədəbi-mədəni inkişafa təsiri" bölmələrini əhatə edir.

Beynəlxalq konfransa məqalələr oktyabrın 15-dək qəbul edilir. Ətraflı məlumatla Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyinin saytında tanış olmaq mümkündür.

Mirvarid Dilbazinin xatirəsi məzarı başında anılıb

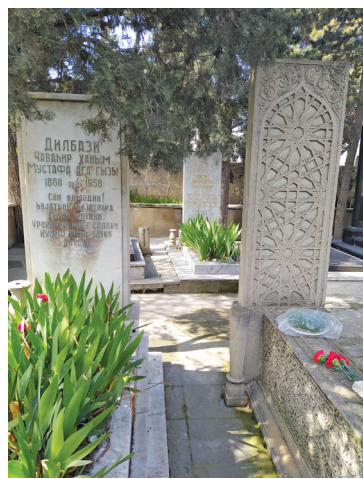
Avqustun 19-da Xalq şairi Mirvarid Dilbazinin (1912 – 13.7.2001) anadan olmasının 111-ci ildönümü tamam olub. Bu münasibətlə şairin məzarı ziyarət edilib. Mərasim "Mirvarid Dilbazi Poeziya Məclisi" İctimai Birliyi tərəfindən təşkil olunub.

İctimai birliyin sədri Güllü Eldar Tomarlı şairin ədəbi irsinin təbliği sahəsində gördükləri işlər barədə məlumat verib. Qeyd edib ki, ötən il Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Agentliyinin yardımı ilə mirvariddilbazi.az saytı fəaliyyətə

başlayıb. Şairin "Bənövşələr üstə göz yaşları" və "Çiçəkdən-çiçəyə" kitabları kirit qrafikasından latın qrafikasına çevrilərək yenidən nəşr olunub və ölkəmizin ayrı-ayrı bölgələrində 110 illik yubileyi ilə əlaqədar tədbirlər keçirilib.

Mirvarid Dilbazinin qızı Xatirə Dilbazi, tarixçi Əli Məhərrəmov, şair-publisist Rəfail İncəyurd, kinorejissor Kəmalə Musazadə və başqaları Xalq şairinin yaradıcılıq yolu barədə danışılıb.

Qeyd olunub ki, "Məhəbbət", "Partizan Aliyə", "Ana ürəyi" və s. poemaların, çoxsaylı lirik şeirlərin müəllifi olan Mirvarid Dilbazi bir çox rus şairlərin əsərlərini dilimizə tərcümə edib.

Hazırladı: N.Məmmədli

Damcılı mağarasında tədqiqat işləri

Tokio Universitetinin professoru Yoşihiro Nişiaki və arxeoloq Yaqub Məmmədov rəhbərlik etdiyi tədqiqat işlərinin bu mərhələsi sentyabrın 2-də başa çatacaq.

Ərazidə arxeoloji tədqiqatlar 2015-ci ildə "Avey" Dövlət Tarix-Mədəniyyət Qoruğu, AMEA-nın Arxeologiya, Etnoqrafiya və Antropologiya İnstitutu, Yaponiyanın Tokio Universitetinin Muzeyi arasında imzalanan memorandum çərçivəsində aparılır. 2020-2021-ci illərdə pandemiya səbəbindən işlərə fasilə verilsə də, Mədəni İrsin Qorunması, İnkişafı və Bərpası üzrə Dövlət Xidmətinin dəstəyi ilə 2022-ci ildə tədqiqatlar bərpa edilib.

Bu vaxtdakı aparılan tədqiqatlar nəticəsində ərazidə Tunc, Neolit, Mezolit və Orta Paleolit dövrlərinə aid təbəqələr aşkar olunub. Beynəlxalq ekspedisiya qorqu ərazisində işlədiyi illərdə müxtəlif dövrlərə aid alətlər, heyvan sümükləri, bitki toxumları, dövrü tam bəlli olmayan bir neçə qutu qəbir aşkar ediblər. Mezolit dövrünə aid daha yüksək elmi nəticələr də əldə olunub. Burada qazıntı işləri 3 metrə qədər genişləndirilərək qayaların alt tərəfində aparılır. Daha sonra Orta Paleolit dövrünə aid edilə bilən 100-dən çox çaxmaqdaşı və obsidian artefaktı əldə edilib.

Xınalıqda arxeoloji qazıntılar monitoring edilir

AMEA Rəyasət Heyəti aparatının qərarı ilə Arxeologiya, Etnoqrafiya və Antropologiya İnstitutunun Çöl tədqiqatları sektorunun bazasında Çöl tədqiqatlarının monitoringi və qiymətləndirilməsi şöbəsi yaradılıb. Qərarın icrası məqsədilə monitoring komissiyası təşkil edilib.

Komissiya üzvləri bu günlərdə tarix üzrə fəlsəfə doktoru İdris Əliyevin rəhbərliyi ilə Quba rayonunun Xınalıq kəndi ərazisindəki "Qədim qəbiristanlıq" adlanan yerdə aparılan arxeoloji qazıntı sahəsində monitoring həyata keçiriblər.

AMEA-dan bildirilib ki, ərazidə arxeoloji tədqiqatlar 2016-cı ildə başlanıb. 2019-cu ildən isə Dövlət Turizm Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə arxeoloji araşdırmalar davam edir.

Xınalıq kəndinin yaxınlığında Qudyalçayın sağ sahilində, Suta çayla kəsişməsində ümumi sahəsi 2 hektara yaxın ərazidəki nekropolda cari ilin tədqiqatları da daxil olmaqla 30 ədəd daş qutu qəbir tədqiqata cəlb edilib. Monitoring nəticəsində müəyyən olunub ki, burada aşkar edilən daş qutu qəbirlər şərq-qərb istiqamətli olmaqla çaydaşından qurulub. Qəbir avadanlığı sırasına metal-dəmir və tuncdan silah və bəzək əşyaları, sınımış halda olan saxsı qab nümunələri və s. daxildir. Bu artefaktlar daş qutu qəbirlərin Son Antik və Erkən Orta əsrlərə aid olduğunu deməyə əsas verir.

Milli təsviri sənətin böyük təəssübkeşi

Kazım KazıMZadə – 110

Təsviri sənət tariximizdə geniş yaradıcılıq fəaliyyəti ilə tanınan sənətkarlarımızdan biri də Xalq rəssamı Kazım KazıMZadədir. O, yaradıcılığı boyu milli adət-ənənələrə, etnoqrafiya və geyim tariximizə ürkədən bağlanıb. Teatr tamaşalarına və filmlərə maraqlı geyim eskizləri çəkib. Təsədüfi deyil ki, "Atları yəhərləyin" bədii filminin geyim eskizlərinə görə respublika Dövlət mükafatına layiq görülüb. Bu il sənətkarın anadan olmasının 110 illiyidir.

Kazım Məmmədli oğlu KazıMZadə 10 avqust 1913-cü ildə Bakıda dünyaya göz açıb. Pedaqoji Texnikumu müvəffəqiyyətlə başa vurduqdan sonra təyinatla Dəvəçi rayonuna (indiki Şabran) göndərilir. Orada bir müddət müəllim işləyir...

Rəssamlığa erkən çağlardan maraq göstərmişdi. Tələbə ikən müəllimləri onun rəssamlıq istedadını görmüş və bu sahə üzrə də təhsil almasını tövsiyə etmişdilər. Odur ki, 1936-cı ildə Bakıda Rəssamlıq Texnikumuna daxil olur. Sonra İ.Y.Repin adına Sankt-Peterburq Boykarlıq, Heykəltaraşlıq və Memarlıq İnstitutunda təhsil alır.

Onu da qeyd edək ki, görkəmli sənətkarın həyat yolları hamar olmayıb. 1941-ci ildə müharibə başlayanda o da orduya çağırılır. Bir il sonra hərbi qulluqdan tərxis olunur. Bakıya qayıdır və Azərbaycan Dövlət İncəsənət Muzeyinin (indiki Milli İncəsənət Muzeyi) direktoru təyin edilir. Bu arada "Cəbhə yollarında" silsiləsindən müharibənin fəlakətlərini göstərən rəsm əsərləri də yaradır.

Sənətkar əsasən kitab illüstrasiyası və dəzgah qrafikası sahəsində çalışıb. Ayrı-ayrı bədii əsərlərə çəkdiyi illüstrasiyalar, kitablara verdiyi bədii tərtibat mütəxəssislər tərəfindən rəğbətə qarşılanıb. Bu sırada Nizami Gəncəvinin "İsgəndərnəmə", "Sirlər xəzinəsi", "Leyli və Məcnun", "Xosrov və Şirin" poemalarına, eləcə də uşaqlar üçün işlənmiş "Fitnə", "Sehrlili üzük", "İsgəndər və çoban" kitablarına çəkdiyi illüstrasiyaları xüsusi qeyd edə bilərik.

Araşdırmalardan məlum olur ki, o, Azərbaycan folkloruna və klassik ədəbiyyatına yaxşı bələd olub. Yaradıcılıq fəaliyyəti dövründə "Kitabi-Dədə Qorqud" eposuna, Şah İsmayıl Xətai, Mirzə Şəfi Vazeh və başqa klassiklərin əsərlərinə də müraciət edib.

Kazım KazıMZadənin çəkdiyi əsərlər keçmiş SSRİ-nin müxtəlif şəhərlərində, habelə xarici ölkələrdə keçirilən sərgilərdə uğurla nümayiş etdirilib. Onun eskizləri əsasında həm də gözəl xalçalar toxunub.

Sənət sahəsində uğurlarına görə 1943-cü ildə respublikanın "Əməkdar incəsənət xadimi", 1964-cü ildə isə "Xalq rəssamı" fəxri adlarına layiq görülən Kazım KazıMZadənin ömrünün əlli ili Azərbaycan Dövlət İncəsənət Muzeyi ilə bağlı olub. Onun rəhbərliyi dövründə muzeyin fondları dəyərli sənət əsərləri ilə zənginləşir, bu nümunələr Azərbaycanla yanaşı, müxtəlif ölkələrdə təqdim olunur.

Rəssam həm də dünya miqyasında tanınan muzey mütəxəssisi kimi təsviri sənətimizin təbliği sahəsində uğurla fəaliyyət göstərmişdir. Uzun illər Beynəlxalq Muzeylər Şurası (ICOM) SSRİ Komitəsinin üzvü olub. 1992-ci ildə isə, vəfatından az öncə yenidən təsis edilən ICOM Azərbaycan Milli Komitəsinin üzvü seçilmişdi.

Muzey işi vaxtının çox hissəsini alsa da, yaradıcılığa imkan tapırdı. Bakıda Səməd Vurğun və Üzeyir Hacıbəylinin ev-muzeylərinin, Qazaxda Vurğun Poeziya evinin, Lənkəran Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyinin ilk bədii tərtibatını o vermişdi. Tarixi-inqilabi mövzuda silsilə rəsmlər ("Bakıda inqilabi-tarixi hadisələr", "416-cı diviziya döyüşdə", "Azad Kubada", "İraq lövhələri" və s.) də yaradır. Kinofilmlərə, dram və opera tamaşalarına, o cümlədən Üzeyir Hacıbəylinin "Leyli və Məcnun", "Koroğlu" operalarına geyim eskizləri hazırlayır. Rəssam "Kiri" jurnalı ilə fəal əməkdaşlıq edib, satirik illüstrasiyaları böyük maraqla qarşılanıb.

Azərbaycan müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra Bakı Şəhər Partiya Komitəsinin binası Dövlət İncəsənət Muzeyinə verilir. K.KazıMZadənin rəhbərliyi ilə qısa müddətdə muzeyin yeni ekspozisiya bölmələri təşkil edilir. Fond və xidmət otaqlarının sayı artırılır. Uzun illər saxlancılarda qalan qiymətli sənət əsərlərinin geniş tamaşaçı kütləsinə çatdırılmasına şərait yaradılır. K.KazıMZadə respublikada sənətsünas və muzey üzrə mütəxəssislərin yetişdirilməsinə də mühüm töhfələr verib.

Sənətsünas, Əməkdar incəsənət xadimi Ziyadxan Əliyev rəssamın 80 illik yubileyi münasibətilə nəşr olunan "Sənətkar ömrü" kitabında yazır: "Bu gün İncəsənət Muzeyinin divarlarında Kazım müəllimin nəfəsi, hər ekspozatda əllərinin hərəkəti, sənət yanğı-

sı duyulmaqdadır. Sənət fədasinin doğma evindən də artıq sevdiyi, ömrünün ən gözəl günlərini bəxş etdiyi muzey ölməz sənətkarın ənənələrini qoruyub saxlamalıdır..."

Xalq rəssamı, Dövlət mükafatı laureatı və fədakar muzey mütəxəssisi Kazım KazıMZadə 4 oktyabr 1992-ci ildə, 79 yaşında vəfat edib.

S.Fərəcov

“Əlyazmalar yanmır” — nəşrin növbəti sayında nələr oxumaq olar?

AMEA M.Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutunun nəşri olan “Əlyazmalar yanmır” jurnalının növbəti nömrəsi çapdan çıxıb.

İnstitutdan bildirilib ki, nəşrin bu nömrəsindəki elmi məqalələr “Heydər Əliyev – 100”, “Ədəbiyyatşünaslıq”, “Mətnşünaslıq”, “Dilçilik”, “Kitabxanaşünaslıq”, “Keçmişdən gələn səs” və “Yubileylər” bölmələri üzrə verilib.

Jurnalda “Ulu öndər Heydər Əliyevin azərbaycançılıq məfkurəsinin gənc nəslin tərbiyəsində rolu”, “Nigar Rəfibəylinin poeziyasında Nizami”, “Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə Azərbaycan ədəbiyyatı”, “Yusif Seyidovun ədəbi dil barədə fikirləri”, “Ə-Ədvər fi əl-musiqi” əsərinin əlyazma nüsxəsinin paleoqrafik xüsusiyyətləri və müqayisəli təhlili”, “Mirzə Fətəli Axundzadə adına Milli Kitabxana xalqımızın mədəni sərvətidir”, “Şövkət Sübhü. Tərcibənd”, “Klassik ədəbiyyatımızın görkəmli tədqiqatçısı (Teymur Kərimli – 70)” və s. mövzularda məqalələr yer alıb.

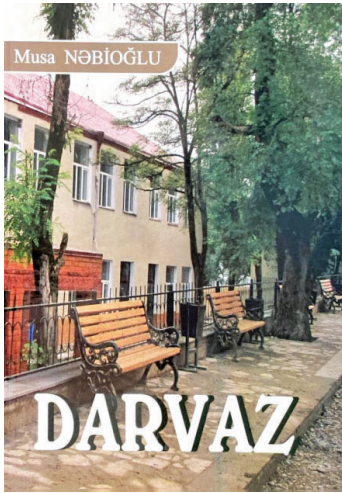
Borçalıda bir kənd var...

Musa Nəbioğlunun “Darvaz” kitabı işıq üzü görüb

Azərbaycan Aşıqlar Birliyinin (AAB) katibi, Əməkdar mədəniyyət işçisi Musa Nəbioğlunun “Darvaz” adlı yeni kitabı işıq üzü görüb.

Kitabda Gürcüstanın Bolnisi rayonundakı Darvaz kəndi haqqında tarixi-etnoqrafik öçerklər və folklor araşdırmaları yer alıb. Nəşrdə Borçalının ən böyük kəndlərindən olan Darvazın Azərbaycan elminə və mədəniyyətinə töhfələr vermiş şəxsiyyətləri, tanınmış maarif və səhiyyə işçiləri, Qarabağ müharibəsində şəhid və qazi olmuş darvazlılar haqqında yazılar da toplanıb.

Bir kəndə həsr olunsada da, kitab Gürcüstanda yaşayan soydaşlarımızın adət-ənənəsi və folklorunun öyrənilməsi baxımından maraqlı nəşrdir və geniş oxucu kütləsi ilə yanaşı, müvafiq elm sahələrinin mütəxəssisləri üçün də məlumatlarla zəngindir.

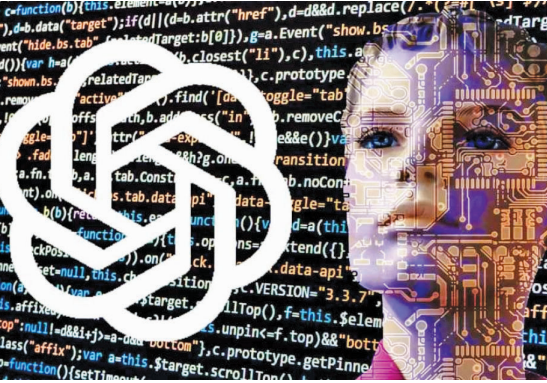

Süni intellekt yaradıcılıqda insanla rəqabət apara bilərmidi?

Son vaxtlar süni intellektin müxtəlif fəaliyyət sahələrində, o cümlədən yaradıcılıqda təbii dünyada ən aktual mövzulardan biridir.

Montana Universitetinin (ABŞ) bu mövzuda araşdırması göstərir ki, süni intellektin hələlik yalnız bir faizi yaradıcılıq standartı üzrə insanlarla rəqabət apara bilər.

Süni intellektin inkişaf etməsi ilə bağlı təxminən 10 illik dövrü əhatə edən araşdırma robotların ən çox orijinal yaradıcılıq sahəsindən çətinlik çəkdiyini müəyyən edib. Tədqiqatçılar orijinal yaradıcılıq dəyərəkən müvafiq mövzuda heç bir ilkin məlumat olmadan əldə edilən yekundan bəhs edirlər.

Bu yöndə son illərə kimi heç bir süni intellekt robotu nəzərəcərpacaq nəticə əldə edə bilməmişdi, ta ki chatGPT yaradılana kimi.

Montana Universitetində keçirilən sahibkarlıq və şəxsi inkişaf dərsləri zamanı 24 tələbənə iştirakı ilə hazırlanan proqram təminatına çıxış əldə edən chatGPT robotu ona təqdim edilən 8 suala tamamilə təkrarsız, orijinal və məntiq çərçivəsi daxilində cavablar verə bilib. Bu nəticə proqram təminatını işləyib hazırlayan tələbələr üçün də sürpriz olub. Daha sonra bu cavablar yenidən və daha ətraflı təhlil üçün “Scholastic” test mərkəzinə göndərilib və burada eyni suallara cavab verən 2700 kollec tələbəsinin cavabları ilə qarşılaşdırılıb. Yekun nəticədə bu cavablar süni intellekt tarixində indiyədək əldə edilmiş həqiqətə ən uyğun orijinal mətn kimi qiymətləndirilib.

Xaricdə doktorantura təhsili almaq üçün

“2019–2023-cü illər üçün Azərbaycan Respublikasında ali təhsil sisteminin beynəlxalq rəqabətliyyətinin artırılması üzrə Dövlət Proqramı” çərçivəsində 2023-cü il üzrə xaricdə doktorantura təhsili almaq üçün sənəd qəbulu davam edir.

Elm və Təhsil Nazirliyindən bildirilib ki, Dövlət Proqramına nüfuzlu xarici ali təhsil müəssisələrində prioritet ixtisas istiqamətləri üzrə doktoranturaya qəbul olmağa hazırlaşan və ya hazırda xaricdə doktorantura səviyyəsində təhsil alan Azərbaycan Respublikası vətəndaşları müraciət edə bilərlər.

Proqrama müraciətlər sentyabrın 20-dək davam edəcək. Müraciət üçün tələb olunan sənədlərin sayından, elan və qeydiyyat haqqında məlumatı nazirliyin saytından əldə etmək mümkündür. Əlavə suallarla bağlı dpinfo@edu.gov.az elektron poçt ünvanına müraciət etmək olar.

“StudentFest” düşərgəsi — incəsənətdən mühəndisliyədək

“Bir Könüllü” Tələbələrini Əməkdaşlığı İctimai Birliyinin təşkil etdiyi “StudentFest – 2023” tələbə düşərgəsi davam edir.

Elm və Təhsil Nazirliyindən verilən məlumata görə, müəllimlərin sertifikatlaşdırılması prosesi və işə qəbulu müsabiqəsində dəstək göstərmiş, həmçinin pedaqoji profilili ixtisaslarda təhsil alan tələbələr üçün təşkil olunan düşərgənin ilk iki istiqaməti tamamlanıb. Düşərgədə natiqlik, idarəçilik və kommunikasiya bacarıqlarını formalaşdıraraq görüşlər, ixtisas yönümlü təlim proqramları, həmçinin asudə vaxtın səmərəli dəyərləndirilməsi məqsədilə keçirilən yarış və intellektual oyunlar təşkil edilib.

Sentyabrın ortalarındakı davam edəcək “StudentFest – 2023”ün növbəti iki istiqaməti jurnalistika, incəsənət, təbiət elmləri, mühəndislik, dövlət və ictimai münasibətlər ixtisaslarında təhsil alan tələbələr üçün təşkil olunacaq.

Xatirə təqvim

18–24 avqust

Azərbaycan

18 avqust 1991 – Görkəmli dilçi və ədəbiyyatşünas, şair, tərcüməçi, pedaqoq Əkrəm Cəfər (Əkrəm Səfər oğlu Cəfərov, 5.5.1905 – 1991) vəfat edib.

18 avqust 2006 – Prezident İlham Əliyev “Azərbaycan Respublikasının paytaxtı Bakı şəhərində tarix-memariq abidələrinin bərpası və qorunması haqqında” sərəncam imzalayıb.

19 avqust 1901 – Xalq artisti İsmayıl Hüseyn oğlu Hidayətzadə (1901 – 11.11.1951) anadan olub. Opera və Balet Teatrında “Koroğlu”, “Arşın mal alan” tamaşalarını səhnələşdirib. “Qız qalası” və “Almaz” filmlərində çəkilib.

19 avqust 1912 – Xalq şairi Mirvarid Paşa qızı Dilbazi (1912 – 13.7.2001) Qazax rayonunun Musaköy kəndində doğulub. “Məhəbbət”, “Partizan Aliya”, “Ana ürəyi” poemaları, “Bənövşələr üşüyəndə”, “Yasəməni fəsil” və s. kitabların müəllifidir. Rus şairlərinin əsərlərini dilimizə tərcümə edib.

19 avqust 1920 – Əməkdar incəsənət xadimi, musiqişünas Lyudmila Vladimirovna Karagışeva-Bretanitskaya (1920–2015) anadan olub. Bakı Musiqi Akademiyasında dərslər deyib. Azərbaycan bəstəkarlarının yaradıcılığına dair tədqiqatların müəllifidir.

19 avqust 2002 – Prezident Heydər Əliyev görkəmli dirijor və bəstəkar Niyazinin 90 illiyi haqqında sərəncam imzalayıb.

19 avqust 2020 – Prezident İlham Əliyev görkəmli kinodramaturq, rejissor, Xalq artisti Həsən Seyidbəylinin 100 illiyi haqqında sərəncam imzalayıb.

20 avqust 1901 – Məşhur xanəndə, Xalq artisti Xan Şuşinski (İsfəndiyar Aslan oğlu Cavanşirov; 1901 – 18.3.1979) Şuşada doğulub. Muğamların bənərsiz ifaçısı olmaqla yanaşı, “Şuşanın dağları”, “Məndən gen gəzmə”, “Ay gözəl” və s. mahnı və təsniflər bəstələyib.

20 avqust 1912 – Görkəmli dirijor və bəstəkar, SSRİ Xalq artisti, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı Niyazi (Niyazi Zülfüqar oğlu Hacıbəyov-Tağızadə; 1912 – 2.8.1984) anadan olub. “Xosrov və Şirin” operası, “Çitra” baleti, “Zaqatala süitəsi”, “Rast” simfonik muğamının müəllifidir.

20 avqust 1926 – Filosof, şair, tərcüməçi, Əməkdar elm xadimi, akademik Aslan Məhəmməd oğlu Aslanov (1926 – 23.8.1995) Qazax rayonunda doğulub. Dövlət İncəsənət Universitetinin rektoru olub.

20 avqust 1929 – Azərbaycanda diktorluq məktəbinin banilərindən biri, Əməkdar artist Aydın Çingiz oğlu Qaradağlı (1929 – 28.1.1980) anadan olub. 1946-cı ildən Azərbaycan Radiosunda çalışıb.

20 avqust 1932 – Ədəbiyyatşünas, yazıçı İslam Məmməd oğlu Ağayev (1932 – 27.1.2014) Bakının Bülbülə qəsəbəsində anadan olub.

20 avqust 1997 – Prezident Heydər Əliyev Azərbaycan professional vokal sənətinin banisi Bülbülün 100 illik yubileyi haqqında sərəncam imzalayıb. Təşkilat komitəsinə Bakıda vokalçıların Bülbül adına Beynəlxalq müsabiqəsini keçirmək tapşırılıb.

21 avqust 1927 – Əməkdar artist, skripkaçı, pedaqoq Tahir İsrəfil oğlu Atakişiyev (1927 – 30.11.2012) Göyçay rayonunda anadan olub.

21 avqust 1930 – Əməkdar elm xadimi, ədəbiyyatşünas, akademik, Dövlət mükafatı laureatı Bəkir Əhməd oğlu Nəbiyev (1930 – 15.3.2012) Ağdaş rayonunun Üçqovaq kəndində doğulub. AMEA-nın Nizami adına Ədəbiyyat Muzeyinin, Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunun direktoru işləyib.

21 avqust 1951 – Əməkdar artist Təvəkkül Əjdər oğlu Əliyev (1951 – 23.1.2017) anadan olub. 1973-cü ildən Lənkəran Dövlət Dram Teatrında fəaliyyət göstərmiş, filmlərdə çəkilib.

21 avqust 2002 – Azərbaycanın və SSRİ-nin Xalq rəssamı, Dövlət mükafatı laureatı Mikayıl Hüseyn oğlu Abdullayev (19.12.1921 – 2002) vəfat edib. Rəngkarlıq və bədii illüstrasiya üzrə məşhur əsərləri ilə yanaşı, “Nizami” metro stansiyasının bədii tərtibatının müəllifidir. “Hindistan” silsiləsinə görə Cəvahirəli Nehru mükafatına layiq görülüb.

22 avqust 1922 – Mədəniyyət xadimi Adelaida İrza qızı Məmmədova (1922 – 25.4.2015) Tiflisdə doğulub. Azərbaycan peşəkar vokal sənətinin banisi Bülbülün ömür-gün yoldaşı olub, sənətkarın memorial muzeyinin direktoru işləyib.

22 avqust 1937 – Əməkdar incəsənət xadimi, tanınmış heykəltaras Eldar Heydər oğlu Zeynalov (1937– 13.1.2001) Bakıda anadan olub.

22 avqust 1978 – Tanınmış rəssam Həsən Əli oğlu Haqverdiyev (1917-1978) vəfat edib. Rəngkarlıq və qrafika əsərlərinin müəllifidir, teatr tamaşalarına səhnə tərtibatı verib.

23 avqust 1922 – Tarixçi alim, Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü Əlvəş Nəcəfqulu oğlu Quliyev (1922 – 6.11.1969) anadan olub. Tarix İnstitutunun direktoru işləyib.

23 avqust 1943 – Görkəmli aktyor, Xalq artisti Şahmar Zülfüqar oğlu Ələkbərov (1943 – 12.8.1992) anadan olub. “Dağlarda döyüş”, “Yeddi oğul istəmə”, “Qatır Məmməd”, “Arxadan vurulan zərbə” və s. filmlərdə çəkilib. “Sahilsiz gecə”, “Qəzəlxan” filmlərinin quruluşçu rejissorudur, filmlərin səsləndirilməsində iştirak edib.

24 avqust 1896 – Sənətsünas alim Məhəmməd Ağaoğlu (1896-1949) İrəvan şəhərində anadan olub. 1920-ci ildə Türkiyəyə, oradan Amerikaya mühacirət edib. Miçigan Universitetində dərslər deyib, “İslam incəsənəti” jurnalının redaktoru olub.

24 avqust 1923 – Xalq artisti Lev Lazareviç Qruber (1923 – 30.4.1994) Rusiyanın Barnaul şəhərində doğulub. 40-ci illərdə Bakıya köçüb. Teatr İnstitutunu bitirdikdən sonra Rus Dram Teatrında çalışıb. Filmlərdə (“Uzaq sahillərdə”, “Bizim küçə”) çəkilib. 1990-cı ildə İsrailə köçüb, orada vəfat edib.

24 avqust 1926 – Əməkdar incəsənət xadimi, bəstəkar, musiqi redaktoru Nazim Ağalar oğlu Əliyevbəyov (1926 – 16.2.1985) Bakıda doğulub. “Mingəçevir” simfonik poeması, “Cirdən” nağıl-operası və s. əsərlər, filmlərə musiqi yazıb.

24 avqust 1990 – Əməkdar mədəniyyət işçisi, aşıq Əkbər Zərbali oğlu Cəfərov (1933-1990) vəfat edib. Tovuz rayonunun Bozalqanlı kəndində doğulub. “Leyli və Məftun” dastanının, çoxsaylı şeirlərin müəllifidir.

Dünya

18 avqust 1850 – Fransız yazıçısı Onore de Balzac (Honore de Balzac; 20.5.1799 – 1850) vəfat edib. “Bəşəri komediya” silsiləsindən əsərləri ilə şöhrət qazanıb.

19 avqust 1689 – İngilis yazıçısı, sentimentalizmin banilərindən biri Samuel Riçardson (Samuel Richardson; 1689–1761) anadan olub. “Klarissa”, “Çarlz Qrandson” romanlarının müəllifidir.

19 avqust 1909 – Polyak yazıçısı Yəyi Andreyevski (1909–1983) anadan olub. Əsərləri: “Cənnətin qapıları”, “Qaranlıq yeri örtür”, “Kül və almaz”.

19 avqust 1915 – Görkəmli türk şairi, jurnalist, pedaqoq Tofiq Fikrət (24.12.1867 – 1915) vəfat edib.

20 avqust 1847 – Polyak yazıçısı Boleslav Prus (əsl adı Aleksandr Qlovaski; 1847–1912) anadan olub. “Kukla”, “Firon” və s. romanların müəllifidir.

20 avqust 1901 – İtalyan şairi, ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatı laureatı (1959) Salvatore Kvizimodo (1901–1968) anadan olub. “Həyat yuxu deyil”, “Qənirsiz yer” kitablarının müəllifidir.

21 avqust 1925 – Fransız kinorejissoru Moris Piala (Maurice Pialat; 1925–2003) anadan olub. Filmləri: “Çılpaq uşaqlıq”, “Lulu”, “Şeytanın günəşi altında” (Kann festivalının qalibi, 1987), “Van Qoq” və s.

22 avqust 1862 – Fransız bəstəkarı Klod Debüssi (Achille-Claude Debussy; 1862–1918) anadan olub. Əsərləri: “Pelleas və Melizanda” (opera), “Oyunlar” (balet), “Bahar” (simfonik süit) və s.

22 avqust 1920 – Amerikalı fantast-yazıçı Rey Bredberi (Raymond Douglas Bradbury; 1920–2012) anadan olub.

23 avqust 1851 – Çex yazıçısı Alois Yirasek (1851-1930) anadan olub. “Yan Qus” trilogiyası, “Yan Jjika” və s. tarixi romanların müəllifidir. **23 avqust 1880** – Rus yazıçısı Aleksandr Qrin (Aleksandr Qri-nevski; 1880-1932) anadan olub. Əsərləri: “Al yelkənlər”, “Dalğalar üzərində qaçan”, “Qızıl zəncir” və s.

24 avqust 1899 – Argentina yazıçısı və şairi Xorxe Luis Borkes (Jorge Luis Borges; 1899-1986) anadan olub. Əsərləri: “Yaradan”, “Uydurmalar” və s.

Hazırladı: V.Orxan

Argentinalı rejissor “Aida”ya yeni quruluş verəcək

Aİtmiş ilə yaxındır Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrının repertuarında yer alan Cüzeppe Verdinin “Aida” operasının yeni tərtibatda səhnələşdirilməsi nəzərdə tutulur.

Dünya opera sənətinin şah əsərlərindən biri Bakı səhnəsində bu dəfə argentinalı rejissor Hüqo de Ananın quruluşunda sənətsevərlərin görüşünə gələcək.

Akademik Opera və Balet Teatrının direktoru Xalq artisti Yusif Eyvazov Buenos-Ayres şəhərində argentinalı rejissorla görüşüb.

Teatrdan bildirilib ki, görüş zamanı məşhur rejissorla “Aida” operasının yeni tərtibatda hazırlanması müzakirə edilib.

Hüqo de Ana indiyədək “La Skala”, “Arena di Verona”, “Covent Garden”, “Opera Australia”, “Teatro Colon”, “Teatro San Carlo Cancelli”, “Teatro Real” kimi dünyanın məşhur teatrlarında bir çox opera tamaşalarını səhnələşdirib.

Xatırladaq ki, italyan bəstəkarın 150 ildən çoxdur dünya səhnələrini bəzəyən “Aida” operası Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrında 1965-ci ildə tamaşaya qoyulub. Operanın quruluşçu rejissoru Gürcüstanın Əməkdar incəsənət xadimi Mixail Kvalaşvili, bədii tərtibat müəllifi Azərbaycanın Əməkdar incəsənət xadimi Əyyub Fətəliyev, rəqslərin quruluşçusu Xalq artisti Qəmər Almazadə olub. Ötən müddətdə bir neçə ifaçı nəslə dəyişsə də, quruluş dəyişməyib.

Bir kəmə – bir yolun on ili...

Pekindəki simpoziuma Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzi də dəstək verib

Cinin Xarici Əlaqələr İnstitutu, Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzi, Çonqyan Maliyyə İnstitutu və Çinin Renmin Universitetinin birgə təşkilatçılığı ilə Pekində “Bir kəmə – bir yolun on ili: tərəqqi və perspektivlər” mövzusunda beynəlxalq simpozium keçirilib.

Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzindən verilən məlumata görə, tədbir global infrastruktur təşəbbüsünün tərəqqisini və perspektivlərini müzakirə etmək üçün ekspertləri, diplomatları bir araya gətirib. Simpoziuma Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzi

zinin üzvü olan ölkələrin sabiq rəhbərləri də qatılıb.

“Bir kəmə – bir yol” təşəbbüsü Şərq-Qərb nəqliyyat dəhlizinin

bir istiqaməti kimi (Orta Dəhliz) Çin tərəfindən irəli sürülüb.

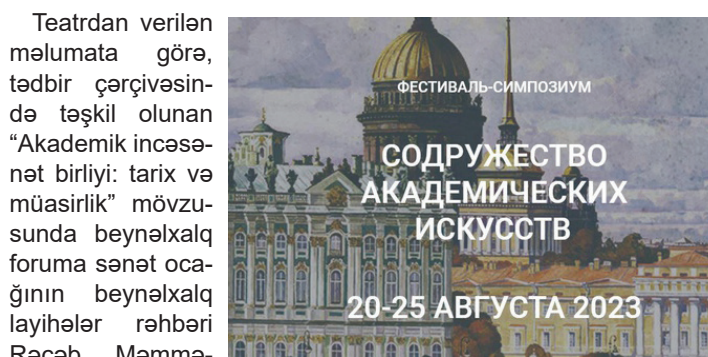
Simpoziumda çıxış edən Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzi

nin üzvü, Serbiyanın sabiq dövlət başçısı Boris Tadić bildirib ki, “Bir kəmə – bir yol” təşəbbüsü dünyaya əvvəlcədən daha çox çoxtərəflilik gətirib və bu təşəbbüsün istiqamətində olan ölkələr üçün daha yaxşı şərait yaradıb. Orta Dəhliz layihəsi Çin, Qazaxıstan, Xəzər dənizi, Azərbaycan, Türkiyə, Qərbi Balkanlar və Avropa İttifaqını bir araya gətirən, Avropa və Asiya arasında ticarət və tərəfdaşlıq üçün inkişaf edən digər mühüm təşəbbüsdür.

Bosniya və Herseqovinanın sabiq baş naziri Zlatko Laqumciya bildirib ki, “Bir kəmə – bir yol” təşəbbüsü, əslində, qarşılıqlı fayda üçün birlikdə işləri necə edə biləcəyimizlə bağlı paradigmanı dəyişir. O, diqqətə çatdırıb ki, hər il keçirilən Qlobal Bakı Forumunda bu təşəbbüsün əhəmiyyəti ilə bağlı müzakirələr aparılır.

Musiqili Teatrın əməkdaşları Sankt-Peterburqda festivalda

Cari il üçün Müstəqil Dövlətlər Birliyinin (MDB) “Mədəniyyət paytaxtı” elan edilmiş Sankt-Peterburq (Rusiya) şəhərində avqustun 20-dən 25-dək “Akademik İncəsənət Birliyi” festival-simpoziumu keçirilir. Tədbirə Azərbaycan Dövlət Akademik Musiqili Teatrının əməkdaşları da qatılıb.

Teatrdan verilən məlumata görə, tədbir çərçivəsində təşkil olunan “Akademik incəsənət birliyi: tarix və müasirlik” mövzusunda beynəlxalq foruma sənət ocağının beynəlxalq layihələr rəhbəri Rəcəb Məmmədov dəvət alıb. O, “Azərbaycan musiqili teatrının milli ənənələri” mövzusunda məruzə ilə çıxış edəcək.

Sankt-Peterburq Dövlət Akademik Kapellasında keçiriləcək yekun qala-konsertdə isə Akademik Musiqili Teatrın gənc solisti Emin Zeynalı səhnəyə çıxacaq.

MDB ölkələrinin mədəniyyət, incəsənət, siyasət və biznes sahələrini təmsil edən ekspertlərinin də dəvət olunduğu festival-simpoziumun əsas məqsədi üzv ölkələr arasında yaradıcılıq əlaqələrinin və mədəni əməkdaşlığı təşviq etməkdir.

Beynəlxalq Universitet İdman Festivalında ölkəmiz də təmsil olunur

20-31 avqust tarixlərində Rusiyanın Yekaterinburq şəhərində Beynəlxalq Universitet İdman Festivalı keçirilib. 36 ölkədən müxtəlif universitetlərin tələbələri 14 idman növündə qüvvələrini sınayacaqlar.

Festivalda Azərbaycanı 10 təhsil ocağından 69 idmançı təmsil edir. Təmsilçilərimiz 8 idman növündə – badminton, stolüstü tennis, boks, güləş, taekvondo, futzal, üzgüçülük, sambo üzrə yarışacaqlar.

Yekaterinburq Beynəlxalq Sergi Mərkəzində təşkil olunan açılış mərasimində festivala qatılan ölkələrin bayraqlarının paradı gerçəkləşib.

Mərasimdə Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin festival iştirakçılarına təbrik məktubu oxunub.

Rusiya Federasiyasının idman naziri Oleq Matitsin və Sverdlovsk Vilayətinin qubernatoru Yevgeni Kuyşayev iştirakçılara uğurlar arzulayıblar. Mərasim musiqili şou proqramla davam edib.

Qeyd edək ki, Beynəlxalq Universitet İdman Festivalı Yekaterinburq şəhərinin 300 illik yubileyinə həsr edilib.

Fotoqraflar Moskvada seminara qatılıblar

Rusiyanın TASS İnformasiya Agentliyinin təşkilatçılığı ilə Moskva şəhərində MDB üzrə xəbər agentliklərinin fotomüxbirləri üçün seminar təşkil edilib.

Seminarla Azərbaycandan “Gilavar Foto Klubu” İctimai Birliyinin sədri Rəşad Mehdiyev, klubun üzvü Elnur Abbasov və AZƏRTAC-ın əməkdaşı Hümət Məmmədov iştirak ediblər.

Seminar zamanı TASS-ın Fotoxronika redaksiyasının aparıcı fotoqrafları tərəfindən müasir dünyada xəbər fotojurnalistikası, protokol çəkilişi və rəsmi tədbirlərin işıqlandırılması, videoçəkiliş, eləcə də digər mövzular haqqında məruzələr edilib.

İştirakçılar TASS İnformasiya Agentliyinin baş ofisinin və Fotoxronika redaksiyasının inzibati binalarında olub, agentliyin iş prosesini yaxından izləyiblər.

Gələcəkdə “Gilavar Foto Klubu” İctimai Birliyi ilə TASS İnformasiya Agentliyi arasında foto sahəsi üzrə əməkdaşlığın davam etdirilməsi istiqamətində müzakirələr aparılıb.

Azərbaycan Dövlət Akademik Musiqili Teatrının kollektiv teatrın xor artisti

Quliyeva Kubra Camal qızının

vaxtsız vəfatı ilə əlaqədar mərhumun ailəsinə və yaxınlarına başsağlığı verir.

Allah rəhmət eləsin.

Elan

Məmmədov Ömər Nahid oğluna verilmiş AA 3735722 nömrəli şəxsiyyət vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Məmmədov Ömər Nahid oğluna Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetindən verilmiş 0012/B101042022 nömrəli Azərbaycan təhsil kartı itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

MƏDƏNİYYƏT

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Baş redaktor: Vüqar Əliyev

Ünvan: AZ 1012, Bakı şəhəri, Moskva prospekti 1D
Dövlət Film Fondu, 5-ci mərtəbə

Telefon: (012) 431-28-79 (baş redaktorun müavini)
431-57-72 (redaktor)
430-16-79 (müxbirlər)
530-34-38 (mühasibatlıq, yayım)

E-mail: qazet@medeniyyet.az

Lisenzia № AB 022279. **İndeks:** 0187. **Qiyməti:** 60 qəpik

“Mədəniyyət” qəzetinin kompüter mərkəzində səhifələnilib, “Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunub.

Tiraj: 5053. **Sifariş:** 2105

Buraxılışa məsul: Fəriz Yunisli

Yazılardakı faktlara görə müəlliflər cavabdehdir. Qəzetdə AZƏRTAC-ın materiallarından da istifadə edilib.

Bank rekvizitləri:

Kapitalbank 1 saylı Yasamal filialı

Kod: 200037. **VÖEN:** 9900003611. **SWIFT:** AIIBAZ2XXX

Müxbir hesab: AZ37NABZ01350100000000001944

MADANIYYAT QAZETİ REDAKSIYASI

H/Hesab: AZ98AIBB33080019443300232103. **VÖEN:** 1300338641

3300 illik tarixi olan taxıl anbarı

Arxeoloqlar Türkiyənin Çorum vilayətində yerləşən Şapinuva ərazisində 3300 il tarixi olan qədim tikili aşkarlayıblar. Tədqiqatçılar bu tikilinin taxıl anbarı olduğunu bildiriblər.

Qazıntı işlərinin rəhbəri Öndər İpek anbarın 150 ton taxıl tutumuna malik olduğunu və bu cür anbarların xüsusilə qıtlıq dövründə son dərəcə əhəmiyyətli olduğunu vurğulayıb.

Qeyd edək ki, minilliklər öncə Kiçik Asiyada böyük mədəniyyət yaratmış hititlər (Hitit Krallığı) üçün önəmli şəhərlərdən biri olmuş Şapinuva 1990-cı ildə başlayan arxeoloji qazıntıları Türk Tarix Qurumunun maliyyə dəstəyi ilə davam etdirilir.

509 il əvvəl...

23 avqust 1514-cü ildə Səfəvi dövlətinin başçısı Şah I İsmayılın qoşunları ilə Sultan I Səlimin (Sultan Səlim Yavuz) başçılıq etdiyi Osmanlı ordusu arasında Çaldıran düzündə (Maku şəhəri yaxınlığında) döyüş baş verib. Dövrün iki qüdrətli türk dövlətinin üzə-üzə gəldiyi döyüşdə Səfəvi ordusu məğlub olub. Çaldıran döyüşündə qələbə sayəsində Osmanlı dövləti Ərzurum daxil olmaqla Şərqi Anadolunu və Şimali Mesopotamiyanı (indiki Şimali İraq) ələ keçirib. Məğlubiyyət Səfəvilərin hərbi-siyasi nüfuzuna ağır zərbə vurub.

389 il əvvəl...

19 avqust 1634-cü ildə növbəti Səfəvi-Osmanlı müharibəsi (1623-1639) gedişində Sultan IV Muradın qoşunları İrəvan qalasını ələ keçiriblər. Lakin Osmanlı qoşunları İrəvan qalasını uzun müddət əlində saxlaya bilmədi. Qəsri-Şirin sülh müqaviləsinə (1639) görə, Qərbi Gürcüstan Osmanlı imperatorluğunun, İrəvan daxil olmaqla Qərbi Azərbaycan torpaqları və Şərqi Gürcüstan Səfəvi dövlətinin nəzarətində qaldı.

159 il əvvəl...

22 avqust 1864-cü ildə Beynəlxalq Qırımlı Xaç Komitəsi (BQXK) yaranıb. Müharibə qurbanlarına humanitar yardım göstərilməsini ön görən təşkilatın təşəbbüscüsü İsveçrə vətəndaşı Anri Dünan idi. Cenevrədə toplanan 12 dövlətin nümayəndələri müharibələr zamanı yaralı əsgərlərə yardım göstərilməsi haqqında konvensiyanı imzalayıblar.

104 il əvvəl...

18 avqust 1919-cu ildə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin Parlamenti ölkə sərhədlərinin mühafizəsi haqqında qanun qəbul edib.

“Ağcaqayın yarpağı ölkəsi” yağınlarla üz-üzə qalıb

140 min kvadrat kilometr meşə ərazisi yanıb...

Ərazisinə görə dünyanın ikinci (Rusiya-dan sonra) ölkəsi olan Kanada (9,9 milyon kvadrat kilometr) bu il tarixinin ən irimiqyaslı meşə yağınları ilə üzləşib. Meşə sahələrinin genişliyi ilə də dünya ikincisi olan ölkənin (bayrağında da ağcaqayın yarpağı təsvir edilib) ərazisində bu il ümumilikdə 5700-dən çox meşə yağını qeydə alınıb.

İlin əvvəlindən ölkə üzrə ümumilikdə 14 milyon hektar (140 min kvadrat kilometr) meşə ərazisi yanıb. Yağınlara Britaniya Kolumbiyası əyalətində xüsusilə geniş yayılıb.

Əyalətin baş naziri David Eby deyib ki, yağın bölgəsindən 15 min insan təxliyə edilib. Qarşıdakı günlərdə son dərəcə çətin vəziyyət gözlənilir.

Avqustun 16-da Kanadanın şimal-qərb bölgəsində fövqəladə vəziyyət elan edilib və Yellounayfda 20 min insanın təxliyəsinə başlanılıb. Kanada Qurumlararası Vəhşi Yağın Mərkəzinin (CIFFC) məlumatına görə, 200-dən çox yerdə yağınlara nəzarət altına alınıb, amma hələ 600-dən çox yerdə davam edir.

də olan prezident Mixail Qorbaçov təcrid edilib, ölkəni idarə etmək üçün Dövlət Fövqəladə Vəziyyət Komitəsi (“QKÇP”) yaradılıb. “QKÇP” hakimiyyəti üç gün sürdü. Moskvada legitim hakimiyyətin müdafiəsinə qalxan əhali ilə hərbiçilər arasında toqquşmada 3 nəfər həlak oldu. Avqustun 22-də dövlət çevrilişinə cəhdin başında duran qrup (DTK sədri V.Kryuçkov, müdafiə naziri D.Yazov, vitse-prezident G.Yanayev və s.) həbs olundu. Daxili işlər naziri B.Puqo intihar etdi. “QKÇP” SSRİ-nin dağılmasını sürətləndirdi.

31 il əvvəl...

20 avqust 1992-ci ildə Azərbaycan ərazisindən sovet (Rusiya) qoşunlarının çıxarılması ilk olaraq Naxçıvandan başlanılıb. Naxçıvan Ali Məclisinin sədri Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə qəbul edilən qərara və müvafiq razılaşmaya əsasən, keçmiş SSRİ ordusunun 75-ci motoatıcı diviziyasının heyyəti muxtar respublikanı tərk edib, əmlakı isə Azərbaycan Ordusunun Naxçıvandakı hissələrinə verilib.

30 il əvvəl...

22 avqust 1993-cü ildə Lənkəranda Ələkram Hümətovun qondarma rejiminə (“Talış-Muğan Respublikası”) qarşı xalqın kütləvi aksiyası başlanılıb. Ali Sovetin sədri, Prezident səlahiyyətlərini icra edən Heydər Əliyevin televiziya ilə müraciətindən sonra minlərlə sakin dövlətçiliyin müdafiəsi üçün mitinqə çıxıb. Mitinq Ə.Hümətovun dəstəsi tərəfindən atəşə tutulub, 3 nəfər həlak olub. Cənabət dəstəsi ilə dağlara qaçan Ə.Hümətov həmin ilin payızında ələ keçirildi.

23 avqust 1993-cü ildə Ermənistan silahlı qüvvələri Azərbaycanın Cəbrayıl və Füzuli rayonlarının mərkəzlərini və kəndlərini böyük hissəsini işğal edib. Həmin ilin oktyabrında hər iki rayon bütünlüklə işğal altına düşdü. 1994-cü ilin yanvarında Azərbaycan Ordusu Füzulinin Arazboyu kəndlərini və Horadiz qəsəbəsini düşməndən azad etdi. 2016-cı ilin Aprel döyüşlərində qalibiyyət sayəsində Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin sakinləri doğma yurda qayıtdılar. 2020-ci ilin 44 günlük Vətən müharibəsində Cəbrayıl (4 oktyabr) və Füzuli (17 oktyabr) şəhərləri, hər iki rayonun bütün kəndləri işğaldan azad edildi.

Hazırladı: V.Orxan

19-21 avqust 1991-ci ildə SSRİ-də dövlət çevrilişinə cəhd baş verib. Krimdə istirahət